

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

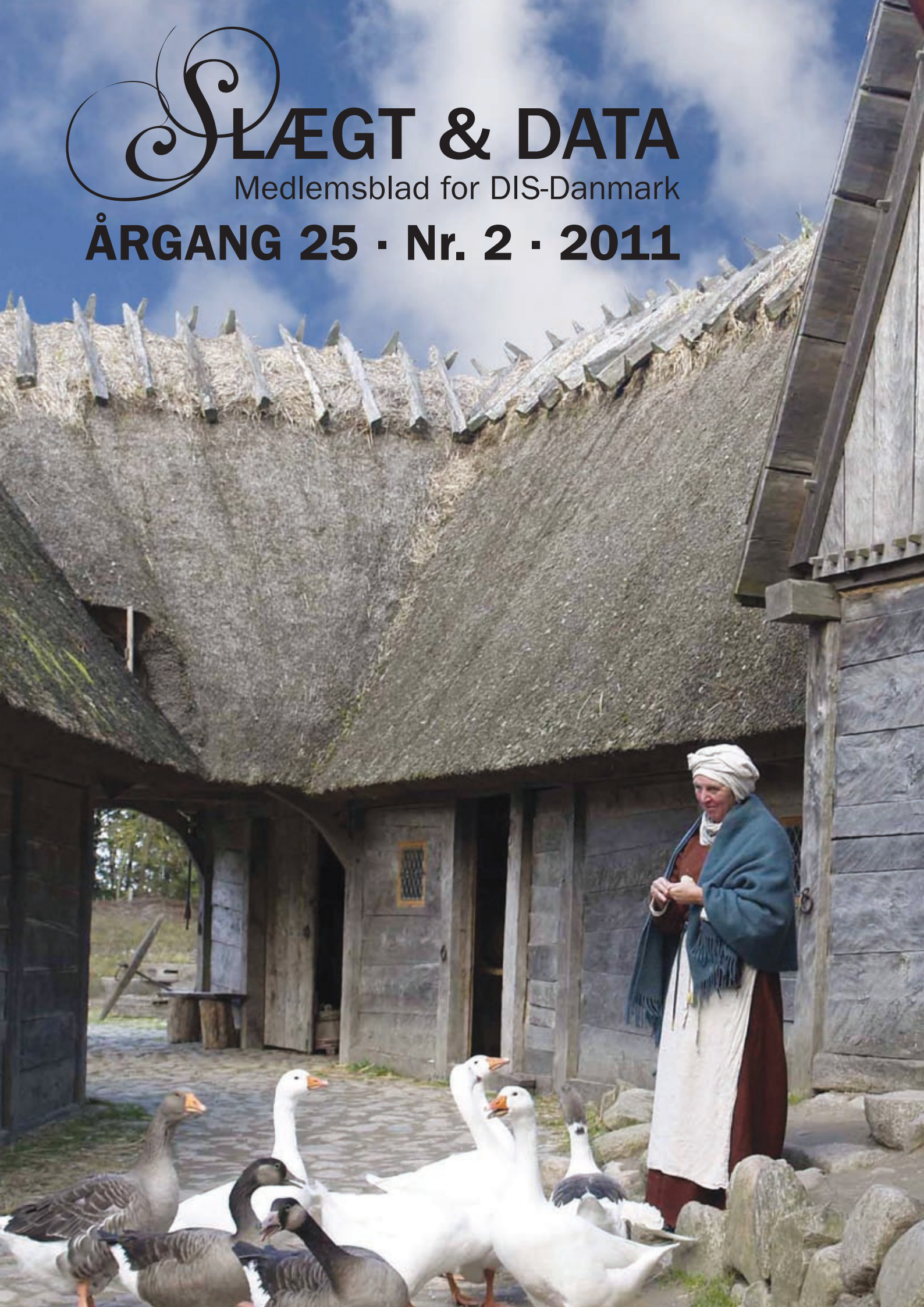
Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SLÆGT & DATA

Medlemsblad for DIS-Danmark

ÅRGANG 25 · Nr. 2 · 2011

Udgives af DIS-Danmark

Databehandling i Slægtsforskning
www.slaegtogdata.dk
admin@dis-danmark.dk

Adresseændringer:

opdateres af medlemmet selv via hjemmesiden.

Log ind og vælg MIN SIDE øverst til højre.

Læs evt. mere her:

www.slaegtogdata.dk/foreningen/adresseaendring-m.m

Redaktionen:

Kathrine Tobiasen, ansvarshavende redaktør
Korsagervej 13, 8940 Randers SV
Tlf. 41 28 65 30
tobiasen@dis-danmark.dk

Redaktionen kan kontaktes via hjemmesiden:
Andet/Slægt og Data Bladet, Kontakt redaktionen.

Layout, sats og tryk:

Grafisk Data Center ApS, tlf. 66 12 10 30
Trykplag: 7.500 eksemplarer

Artikler i bladet afspejler ikke nødvendigvis foreningens holdning.

Artikler uden forfatterangivelse kan betragtes som foreningsstof.

Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt materiale og forbeholder sig ret til at redigere i tilsendte artikler.

Eftertryk er tilladt efter aftale med redaktionen. Det skal forsynes med tydelig kildeangivelse og med tilsendelse af det aftrykte.

Bladet udkommer 4 gange årligt.

Næste deadline:

1. august 2011
1. november 2011
1. februar 2012
1. maj 2012

Udkommer:

September 2011
December 2011
Marts 2012
Juni 2012

Bladet sendes gratis til medlemmer af DIS-Danmark.

Årskontingent: 200 kr.

ISSN 0903-6172

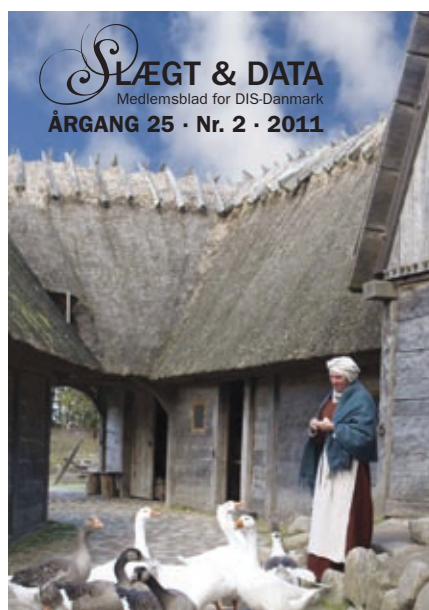
Indhold nr. 2 - juni 2011

- 3 Digitaliserede aviser
- den nye informationsbase til vores familiehistorie**
- 6 Skifter for begyndere**
- 11 Slægtsforskertestamenter og hjemmesider**
- 14 Forsidekonkurrencen**
- 15 Fordragelig generalforsamling 2011**
- 16 Referat af DIS-Danmarks generalforsamling**
- 18 Bestyrelsens nye medlemmer præsenterer sig**
- 18 Da Peter fandt sin familie i Danmark**
- 24 Min Historie, om hvordan jeg fik skrevet historien om mig selv**
- 26 Søg i DIS-Træf på Internettet**
- 28 Slægtens privatliv**
- 30 Kalender**
- 31 DIS-Danmarks bestyrelse**
- 32 Myter om slægten**

Links i artiklerne

De links, der står i artiklerne i dette nummer, er også lagt på hjemmesiden:

<http://www.slaegtogdata.dk/andet/links/slaegt-og-data-artikler>

Forsidefoto

Vinderbilledet i foto-konkurrencen. Fotografen er Kjeld Oxenbøll og motivet er fundet i Middelaldercentret i Nykøbing F.

Digitaliserede aviser - den nye informationsbase til vores familiehistorie

Olav Rye Hintze
Lavendelvej 69
4470 Svebølle
Tlf. 45 76 44 06
olavryehintze@msn.com

En kilde til at lære mere om vore slægtninge er de nye avisarkiver. Mange af dem er digitaliserede, så vi kan sidde hjemme eller på biblioteket og søge informationer om vores slægt. Det er ikke kun for Danmark, men for hele verden. Det stopper ikke her, rigtig mange aviser og arkiver arbejder på at digitalisere deres materiale, så det er et område, hvor der gradvist vil blive flere og flere tilgængelige informationer.

I Danmark og Norge kan vi læse i de digitaliserede avisarkiver med et login via hjemmesiden på den valgte avis, og for USA er et godt værktøj Google News Archive. Google News Archive er en søgetjeneste på næsten alle aviser i USA, og der er mange. Det er ikke bare lige, og jeg har lavet mine fejl, men lad mig videregive de gode erfaringer, jeg har gjort, til jer.

Hvad kræves der af min pc for at bruge arkiverne?

Måden at bruge arkiverne på er forbavsende ens. Kender du til brugen af ét avisarkiv, har du ingen problemer med at bruge de andre arkiver. Men der er noget grundlæggende, du skal gøre i næsten alle arkiver:

1. Har du valgt pop-up killer, må du slå den fra.
2. Pc'en skal have Flash Player fra Adobe installeret. Har du ikke det, kan du hente Flash Player gratis på www.adobe.dk.
3. Når jeg i det efterfølgende skriver f.eks. vælg eBladet, betyder det, du skal pege på det sted med musen, hvor der står eBladet, og klikke på venstre museknap.

De digitaliserede avisarkiver i Danmark

I Danmark er Ekstra Bladet den første avis, der har digitaliseret alle deres aviser fra starten af 1904 til og med dagens avis. Politikken er også i gang med at digitalisere deres aviser fra 1884, men er p.t. ikke helt færdig.

De digitaliserede avisarkiver laver hele arbejdet for os. Det vil sige, når vi arbejder med en avis, er det muligt at skrive et søgeord, f.eks. vores familienavn, så går søgemaskinen i gang og kommer tilbage med oplysninger om alle de steder, hvor søgeordet er fundet. Med et klik med musen kan du hente de sider, der opfylder dit søgekriterium, f.eks. familienavn, og derved måske be- eller afkræfte historier i familien.

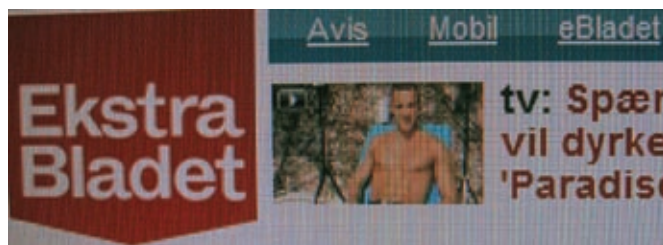
Det første, man skal gøre, er at få adgang til en avis, hvordan får jeg det?

Som jeg ser det, er der 2 muligheder:

1. For Ekstra Bladet skal du tegne mindst 1 måneds eBladets abonnement, som koster 99 kr., men så kan du også læse avisen på din skærm i hele den valgte periode. Jeg er overrasket over, hvor godt det fungerer. Adgang købes via eb.dk/ebladet.
2. Da biblioteket i mit område har både Politikken og Ekstra Bladet på deres læsesal, kontaktede jeg dem for at få adgang til det elektroniske avisarkiv gennem bibliotekets abonnement. Der blev helt stille, da jeg spurgte. De kontaktede aviserne, og resultatet blev, at det måtte de godt. Men kontakt dit bibliotek i god tid, så de har fundet deres abonnementsnummer og er klar over, at de godt må sætte en service op for dig, samt at der er en ledig pc til dig.

Lad os prøve at køre en øvelse med at undersøge Ekstra Bladets søgefunktion og overføre nogle resultater til vores eget slægtsarkiv. Hvad skal du gøre?

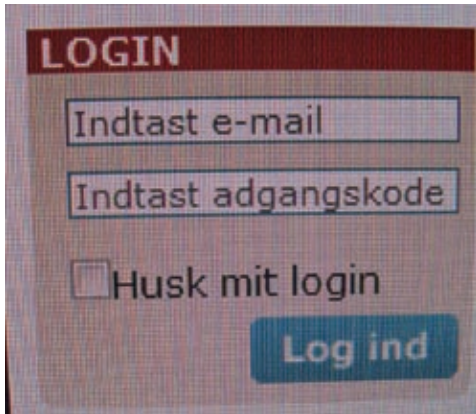
1. Det første, du skal gøre, er at gå til Ekstra Bladets forside www.ekstrabladet.dk
2. Når du er på Ekstra Bladets forside, vælger du "eBladet" i øverste linje.
3. Nu er du kommet til eBladet:

- a. Hvis du ikke har abonnement og ønsker et, skal du med musen vælge "Køb eBladet", hvor du kan vælge en måned for 99 kr. (op til 12 mdr.). Du får herved fri adgang til alle aviser i arkivet fra 1904, samt alle de nye aviser i den valgte periode. Hvis du kun ønsker 1 dag, kan du for 10 kr. købe adgang til dagens avis eller en valgfri avis i arkivet.

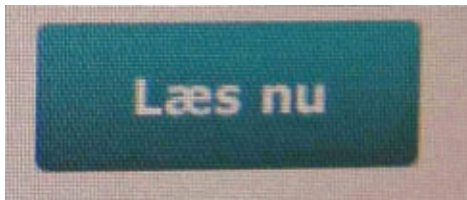
Ved køb af avisen skal du bruge din emailadresse og oprette et password, som sammen er login til eBladet.

- b. Med et login kan du nu starte adgangen til eBladet. Hvis du bruger "Husk mit login", betyder det, at næste gang du vælger eBladet, går du direkte til læs nu.

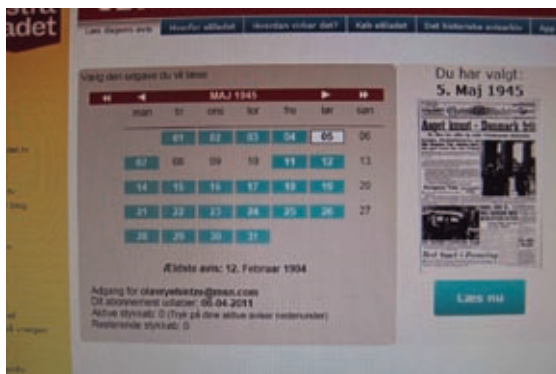

- 4. Nu er du klar til at læse en avis eller søge oplysninger i avisarkivet.

- a. Læs dagens avis ved at vælge "Læs nu". Du kan bladre i dagens avis, og med musen kan du forstørre teksten ved at pege og klikke på venstre musetast.

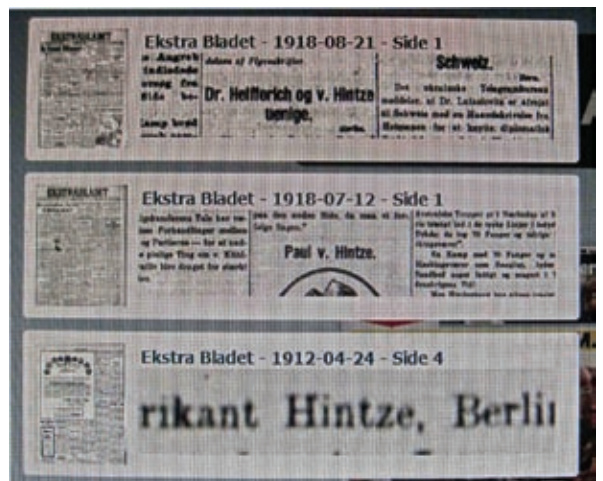
- b. Find en avis i arkivet, f. eks. avisen fra den 5. maj 1945. Vælg år ved at vælge de dobbelte pile, indtil du ser 1945. Vælg måned ved at vælge enkelt pil, indtil du ser maj måned. Vælg dag, ved at vælge 5 (dato). Vælg endelig "Læs nu", og på skærmen har du avisen for 5. maj 1945.

- c. Hvis du vil søge oplysninger om din slægt? For at komme til søgefunktionen skal du starte med at trykke på "Læs nu", som beskrevet i punkt 4a. Nu har du adgang til dagens avis, men øverst på siden kan du også bruge søgefunktionen for alle aviserne i arkivet, eller i den periode du har valgt.

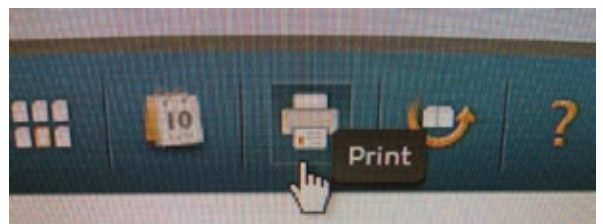
- Søgefunktionen er øverst på siden: Her har jeg valgt mit familienavn Hintze, husk at vælge "Søg i arkivet" og en periode f.eks. fra 1910 til 1920. Jeg har valgt en kort periode for ikke at få alt for mange svar, og jeg har ikke valgt noget fornavn, for i 1920 hed man ikke f.eks. Erik Hansen men bogholder Hansen.

tion til dit tastatur. Det vil sige, når du trykker den tast på tastaturet, som hedder *Print Screen*, kan du vælge, hvad der står på skærmen, enten til udskrift eller til at gemme som jpg-fil, for senere brug i dit arkiv. Hvis du ikke har den funktion, er der en anden metode, der ikke nødvendigvis er det rigtige for alle, men det virker fint for mig.

- a. Når du kigger på skærmen og har valgt en artikel, du gerne vil gemme, enten på din harddisk eller printet ud på papir, så er der en printfunktion. Her kan du vælge at udskrive siden ved med musen at vælge print nederst i skærbilledet.

Siden bliver vist i nogle nye tabs på skærmen. Følg de meddelelser, der kommer på skærmen, så kan hele siden printes eller kun de sider, du har valgt.

- b. For mig er det nemmest at overføre den viste artikel til min slægtsbog i Words. Hvordan det? Jeg vælger det, der er interessant for mig i artiklen, i det viste eksempel er det annoncen for en konkurs, og den kopierer jeg over i Word. Så kan jeg arkivere Word-dokumentet eller overføre det til min slægtsbog.

Det er ret simpelt.

1. Vælg printersymbolet som vist i punkt 5a.
2. Vælg den side, hvor annoncen findes.
3. Vælg print sider og nu kommer der en ny side frem.
4. Peg på den nye side med musen i øverste venstre hjørne af annoncen, hold venstre museknop nede samtidig med at musen trækkes ned til nederste højre

Der var 3 resultater fra søgemaskinen på Hintze.

Nu kan jeg vælge at se en af oplysningerne, og det gør jeg ved at vælge artiklen fra 1912. og så får jeg de 2 sider frem, hvor artiklen er skrevet. Den valgte artikel er ikke min familie, men den er god at arbejde videre med.

5. Hvordan får jeg oplysninger fra skærmen til mit arkiv? Der er flere ting, du kan gøre, afhængig af hvilke muligheder, du har. Det bedste er, hvis du har en printfunk-

hjørne. Når du slipper musetasten, er det valgte nu blevet oplyst (eller markeret), så man kan se, hvad der er valgt.

5. Med musen peger jeg på det oplyste felt og trykker på højre musetast, og her kan så vælges kopiering. Det valgte område er nu på din harddisk, klar til at blive sat ind i et Word-program eller tilsvarende.
6. Nu åbner jeg mit Word-program og markerer med musen, hvor den valgte annonce skal stå. Tryk igen med højre musetast og vælg sæt ind. Du kan også vælge ctrl. v på tastaturet for sæt ind. Og artiklen er overført til dit Word-dokument og nu kan du arbejde videre, arkivere den fundne oplysning eller skrive siden ud.

Hvad fik jeg så ud af et besøg i Ekstra Bladets "eBladet"?

Der kom rigtig mange ting frem, som jeg kunne bruge i slægtsbogen, bl.a. en dømt fosterfordriver, som slægten har været meget tavs omkring. Man kan også blive overrasket!

Skifter for begyndere

Kathrine Tobiasen

Korsagervej 13

8900 Randers

Tlf. 64 64 51 06

tobiasen@dis-danmark.dk

Når man er nået dertil i sin slægtsforskning, hvor man ikke har nok i at få sat tid og sted på sine aner, men vil vide noget om, hvem de egentlig var, og hvordan de levede, findes der ikke en mere fantastisk kilde end skifterne. Jo, hvis man er så heldig at have med slægtinge at gøre, der har levet på kanten af loven, kan intet konkurrere med politiprotokoller, men hvor det drejer sig om almindelige, lovlige (måske lidt kedelige) mennesker, er der næppe nogen kilde, der tillader én at komme tættere på end skifterne.

Det lidt mærkelige ord skifte dækker over den proces, der foregår, når en person er død og efterlader sig en større eller mindre formue, som skal fordeles mellem de efterladte arvinger. Sprogbiblen Ordbog over det danske Sprog definerer det således: *det at (lade) foretage opgørelse af et bos, navnlig: et dødsbos, formuemasse og fordele denne mellem interessenterne*. Måske giver ordet lidt mere mening, når man ser det i den sammenhæng, man ofte stø-

der på i ældre dokumenter, hvor der tales om *skifte og deling*. Skifter omfatter i øvrigt også sager som fallitboer, konkurer og skilsmisser.

Danske Lov

At fordele efterlændskaberne mellem arvingerne, en evt. efterlevende ægtefælle og børnene, var oprindeligt en privat sag, som myndighederne blandede sig helt udenom. Men efterhånden opstod der behov for faste regler, og i Christian V's Danske Lov fra 1683 blev proceduren fastlagt ved lov; værkets femte bog, andet kapitel drejer sig *Om arv og skifte*. Her udstikkes regler for arbejdsgangen ved skiftet, og det slås fast, at enke(mande)n har ret til halvdelen af arven, mens resten deles mellem børnene, således at "Mandsperson tager 2 lodder, mens en Qvindeperson tager 1 lod". Der er endvidere bestemmelser for uægte børns (manglende) arveret og for hvem arven går til, hvis der ikke er direkte arvinger (børn eller ægte-

Indledningen af skiftebrevet efter Sidsel Kierstine Justdaatter, Lauritz Christensens hustru i Tarm, der døde i februar 1749. Arvinger er enkemanden og "deres eeneste Daatter Appelone Marie Lauritzdatter".

fælle). Hvis alle arvinger var voksne og myndige, havde de stadig ret til selv at klare skiftet, uden assistance fra skifteforvalteren.

Skifteforretningen

Når en person døde, skulle det straks meldes til skifteforvalteren; hvem denne var afhang af, hvor i samfundet afdøde havde befundet sig – mere om det senere. Skifteforvalteren kunne herefter registrere boet og forsegle det, hvilket især blev gjort, hvis der var tale om et større bo. Ellers var reglen, at man senest 30 dage efter dødsfaldet mødtes for at registrere og vurdere boet, for derefter at fordele det mellem arvingerne. I ydmyge tilfælde kunne det hele klares ved et enkelt møde, var det mere kompliceret, måtte der flere skiftesamlinger til. Måske skulle der indhentes supplerende oplysninger om gæld eller tilgodehavender, eller måske skulle man have fat i en arving, der befandt sig langt fra stedet.

Lavværger og formyndere

Det kunne nemt være en større flok, der samledes til skifteforretningen. For det første var de efterladte arvinger til stede, enke eller enkemand og børn. Havde afdøde børn fra et tidligere ægteskab, hørte de også blandt arvingerne, hvorimod den eventuelle efterlevende ægtefælles mulige børn af et tidligere ægteskab kun arvede denne. Ja, det lyder indviklet, men sådan kunne forholdene sagtens være. Det var jo ganske almindeligt – og nødvendigt,

at man måtte gifte sig igen, hvis ægtefællen døde tidligt. Var der tale om en enke, kunne hun som umyndigt væsen naturligvis ikke stå alene, hun måtte forsynes med en såkaldt *lavværg*, som hun selv kunne vælge. Som regel var det en mandlig slægtning, som hendes far eller en bror, der optrådte som værg. Hvis enken havde umyndige børn, måtte der en *formynder* til for hvert barn; her faldt valget ofte på mænd fra afdødes familie. På den måde sørgede man for balance familierne imellem. Var der ikke voksne mænd i familierne, der kunne påtage sig hvervet, måtte man finde andre passende emner.

En enkemand forudsattes som myndig person at være i stand til selv at tage sig af sine børn.

Vurderingsmænd

Udover de efterladte med værger og formyndere mødte også skifteforvalteren op. Hvis ikke han nøjedes med at sende sin fuldmægtig, hvilket tit var tilfældet. Endelig var det nødvendigt med et par uafhængige *vitterligheds-* og *vurderingsmænd*, det var gerne et par velagtede mænd fra nabolaget, som skulle være med til at værdisætte boet. Som regel var der også en skriver, han nævntes dog sjældent ved navn i skiftebrevet, men hans løn opregnes blandt skifteudgifterne.

Når de efterladte og embedsmændene havde indfundet sig, kunne man gå i gang med registreringen og vurderingen af boet. Det skal tages meget bogstaveligt. Man gik fra rum til rum i *stervboet* (huset, afdøde havde boet i; ordet kan også betegne "boet som sådan") og bogførte hver enkelt genstand, fra møbler og sengetøj over køkken-grej til redskaber og værktøj – og besætning, hvis vi er på landet. Alt blev vurderet, og prisen noteret. Det kunne forekomme, at de efterladte anmodede om at få enkelte ting friholdt fra vurderingen, fordi tingen tilhørte dem, f.eks. var det almindeligt, at enken eller enkemanden fik lov til at holde sin seng uden for vurderingen, og en datter havde måske særret til en bestemt kiste.

Ædle metaller

Man vil bemærke, at blandt de dyre stykker bohavde hørte kakkellovnen, bryggerkedlen og sengetøjet (en seng var udstyret med både over- og underdyne, lagner og adskillige puder). Ædle metaller var sjældne i almindelige husstande, men måske havde man et par messinglysestager og, hvis det gik højt, en sølvske eller to, som ofte var gået i arv fra tidligere generationer og forsynet med anernes initialer. Penge ses ligeledes sjældent i skifter, måske fordi folk ikke havde mange skillingen mellem hænderne, måske fordi små mønter var lette at stikke til side og gemme for skifteforvalterens skarpe blik?

Bøger og gangklæder

Fattigfolk havde ikke råd til at købe bøger, men var man lidt ved muffen, havde man måske en salme- eller bønnebog på hylden under loftet. En bibel var kostbar og derfor

sjældnere. Et er dog sikkert: Var der bøger i boet drejede det sig ofte om en eller anden form for kristelig lektur.

Afdødes liv- og gangklæder blev også vurderet. Omend de undertiden blev givet videre til eventuelle børn af samme køn som afdøde. Her skinnede familiens økonomiske status klart igennem. Var der råd til det, var jakken forsynet med sølvknapper – og det blev omhyggeligt bogført – og der kunne være stor forskel på hvor mange kjoler (mandens lange jakke), trøjer eller skørter en afdød havde i sin klædeskiste.

Generelt optræder ordet gammel mange gange, når genstandene skal beskrives. Selv om man måske havde råd, smed man ikke ting væk for et godt ord. Møbler og husgeråd blev brugt, lige til de var gamle og gebrækkelige og længere endnu...

Fæstebønder

Var det en fæstebonde, der skiftedes efter, gjaldt der særlige regler for besætning og *udbo* (de ejendele, der findes uden for huset). Bonden ejede ikke sin gård, den tilhørte godsejeren, der også stillede et antal heste, fastsat i forhold til gårdens hartkorn, og de redskaber, der var nødvendige for driften, altså en vogn, en plov og en harve (ved lidt større gårde to vogne og harver) til rådighed. Disse ting blev nok registreret og vurderet, men de blev senere trukket fra formuen. Ligeledes blev der foretaget en vurdering af gårdens *bygfæld*, den stand bygningerne var i. Ofte trængte disse til en kærlig hånd, og ved vurderingen noteredes det præcist, hvor meget der skulle bruges på reparationerne. Disse beløb udgjorde også et minus i regnskabet.

Gæld og tilgodehavende

Efter rundturen i huset, der giver et eminent indblik i, hvad familien har haft at gøre med, rent materielt, kom turen til eventuel gæld eller tilgodehavender. Folk var generelt ikke velbemidlede, og ofte vil man finde større eller mindre gældsposter. Folk, der mente, de havde noget til gode hos afdøde, kunne møde op ved samlingen og gøre krav på deres penge. Hvis de havde tilstrækkeligt bevis eller de efterladte sagde god for fordringen, blev den opført i skiftet. Tilgodehavender kunne forekomme; havde man lidt penge på kistebunden, var det almindeligt at låne ud, før bankerne tog over på dette område. Blandt værdipapirerne kunne også findes skøder og pantebreve, der af og til blev refereret i fuld længde i skiftebrevet. Kig i øvrigt i landsarkivernes registraturer efter *bilag* til skifterne; er de bevaret kan de give meget spændende oplysninger.

Begravelser

Nogle poster vil man altid finde i et skifte. Var der en efterladt ægtefælle, havde vedkommende krav på en begravelse, der fuldt ud svarede til afdødes. Som det hedder i et skifte fra 1754: *Dernæst begjærede Enken at hende maatte tillægges lige Vederlaug, imod hendes Sal. Mands*

Begravelse som i mindste har kosted - 8 Rdl. som hende ei kunde nægtes.

Endvidere er der *Boens besvær*, udgifterne i forbindelse med skiftet. Heller ikke i svundne dage var det en billig foreteelse! Skifteforvalter skulle have et klækkeligt salær, skriveren et gebyr og sågar forvalters tjener skulle tilgode-ses med et beløb. Dertil kom udgift til "stemplet papir" (den tids form for stempelafgift, der betaltes i og med at man købte papir, forsynet med det kongelige stempel) og rejsegodtgørelse for skifteforvalteren og hans følge. Vurderingsmændene kunne måske spises af med et par mark, men samlet løb udgiften op i et betragteligt beløb.

Arvelodder

Når alle indtægter og udgifter var på plads, kunne man gå over til fordelingen af den tilovers værende formue. Som nævnt foregik det på den måde, at den efterladte ægtefælle kunne tage halvdelen og børnene dele den anden halvdel, men ofte var den efterlevende far/mor så stor-sindet at tilbyde børnene en større arvelod. Ugifte døtre skulle have deres bryllup betalt og den medgift i form af seng og tøj, de tilkom, kunne tit bringe deres arvelod op i nærheden af sønnernes.

Der kunne være særlige hensyn, der skulle tages. Var et barn handicappet på en eller anden måde, kunne den efterlevende far eller mor få indføjjet specielle krav til omsorg for vedkommende. Voksne børn kunne ved deres giftermål have fået så stort et arveforsbud, at de måtte give afkald på yderligere arv. I et skifte fra Midtjylland 1769 optræder en enke, der i 4 år har "været rent fra hendes Fornuft og Forstand ... og indlukt i en Cammer". Lavvær-gens omsorg for hende strækker sig ikke længere end, at hun må tage til takke med to gamle dyner og en pude, da "han ei formedelst hendes svaghed ville forlange en bedre, siden hun i værende omstændigheder ei kunne have nytte af en bedre"!

Skiftebrevet

Alle disse bestemmelser vil være nedskrevet i det *skiftebrev*, der blev udarbejdet i forbindelse med skiftet. Brevet forsynedes med de tilstedeværendes (de myndiges) underskrifter og var det retsgyldige dokument, der afsluttede skifteforretningen. Derudover skulle skiftebreve i følge lov indføres i en *skifteprotokol*, som skifteforvalteren var forpligtet til at føre. At skiftebreve ikke bare findes som løse papirer, men skulle indføres i en protokol, betyder, at de i mange tilfælde er bevarede, til glæde for nutidige slægtsforskere.

Udarvskifter

De såkaldte *udarvskifter* fortjener særlig opmærksomhed. Det er skifter efter personer, som ikke efterlader sig direkte arvinger. I følge sagens natur kan det ikke være skifter efter vores aner, men de kan alligevel være meget givende. Når der ikke er børn eller ægtefælle, der kan

arve, må man gå tilbage til afdødes søskende eller måske endda forældres søskende og disses efterkommere. Derigennem kan åbnes op for slægtssammenhænge, der ellers kunne være svære at afklare. Tænk bare på tilfælde, hvor man må lide under savnet af kirkebøger! Derfor: Tag det med, hvis du støder på et skifte efter din tip-tip-oldemors ugifte bror.

Det skulle gerne fremgå af ovenstående, at et godt skifte er rent guld for enhver slægtsforsker. Spørgsmålet er så: Hvordan får jeg fingre i guffet?

At finde et skifte

Når man skal finde skifter, skal man først og fremmest have styr på, hvilken skiftejurisdiktion, myndighed, anerne hørte ind under. Fra 1919 bliver skiftevæsenet varetaget af retskredsens ordinære skifteretter, men tidligere var det en meget mere broget sag, der både afhang af, hvor anerne boede, og hvordan deres placering i samfundslagkagen var. For byernes befolkning var byfogeden skifteforvalter, på landet sorterede fæstere under godsejeren frem til 1817, hvorefter herredsfogden er skifteforvalter for denne gruppe, mens selvejere m.v. hørte under først amtmanden og fra 1793 herredsfogeden. Militæret, gejstligheden og visse andre institutioner havde deres egen ordning. De fleste af arkivalierne kan ses på landsarkiverne, men enkelte må man til Rigsarkivet for at studere.

Det vil føre for vidt her at gå i detaljer med jurisdiktionerne, jeg vil nøjes med et par henvisninger. I Jytte Skaaning og Bente Klercke Rasmussens *Find din slægt – og gør den levende* kan du finde en omfattende oversigt over skiftejurisdiktioner, og Statens Arkiver har på deres hjemmeside under *Mest brugte arkivalier* en fin vejledning.

Godsskifter

Når det drejer sig om fæstebønder skal man have afklaret, hvilket gods de hørte under, og det er ikke nødvendigvis enkelt. Her er nemlig ingen faste regler, godser har typisk gårde spredt ud over mange sogne. Hvad gør man?

Heldigvis findes der registre, man kan slå op i. Landsarkiverne har udarbejdet stednavneregistre til deres områder, som man kan se på arkiverne, for Lolland-Falster findes der endda en folder: Opslag – Godser på Lolland-Falster, der også kan downloades fra adressen:

[www.sa.dk/media\(738,1030\)/LAK-Godser_på_Lolland-Falster.pdf](http://www.sa.dk/media(738,1030)/LAK-Godser_på_Lolland-Falster.pdf).

Mit eget favoritsted, når det gælder opsporing af godser, er mormonernes webside Familysearch. www.familysearch.org. Vælger man fanebladet *Catalog* og herefter *Place-names*, kan man søge på danske sogne, købstæder og amter og under *Probate records* (skiftearkivalier) få præsenteret de godser, der ejer gårde i området. Klikker man sig ind på det enkelte gods, får man endda oplysninger om i hvilke småbyer i sognene godset har ejet gårde. Hvis der er flere godser på spil i et sogn, må man prøve sig frem og se, hvor man kan finde anerne.

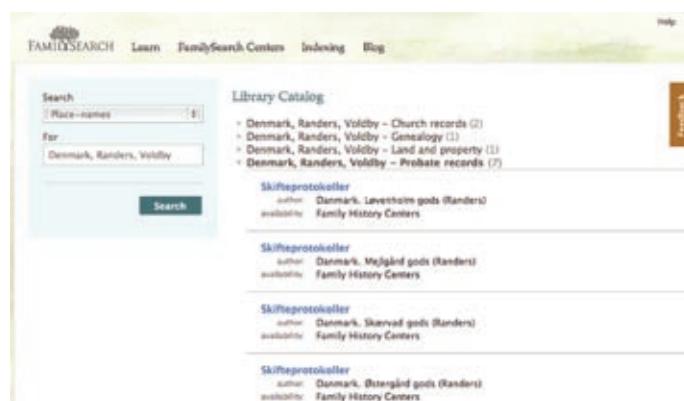
Navneregistre

Når man har slægten nogenlunde på plads i tid og sted og har fundet den rigtige jurisdiktion, kan man gå videre til navneregistrene til skifteprotokollerne, som også kan ses på landsarkiverne. Der er registre for såvel gods-, amts-, købstads- som herredsskifter, og man slår op på navne på de afdøde og får en præcis henvisning til side xx i protokol yy, hvor skiftet er indført. Inden man bryder ud i fortvivlelse over ikke at kunne finde en bestemt person, skal man lige overveje, om der overhovedet har været skiftet. Som nævnt var det tidligere muligt at skifte privat, hvis der ikke var umyndige børn blandt arvingerne. Heldigvis – for os som slægtsforskere, men selvfølgelig ikke for familierne dengang – var levealderen noget kortere end vores, og mange kvinder døde i barsels seng, så ofte vil der være bid. Men hvis folk blev så gamle, at de nåede at overdrage ejendommen eller forretningen til en søn eller svigersøn, ordnede man som regel arvesagerne samtidig med generationsskiftet. Der vil normalt ikke være noget skifte efter aftægtsfolk.

Endelig må man se i øjnene, at de gode fyldige skifter dør ud i sidste halvdel af 1800-tallet. Man foretager ikke længere den omfattende registrering af boet, men nøjes med at anføre arvinger og formuens størrelse. Hvilket selvfølgelig ikke er uden interesse, men det fantastiske kig indenfor hos en familie får man ikke længere.

Protokol eller mikrokort

Når man har fundet et skifte, man vil se nærmere på, kan der igen være forskel på godsskifter og så alle de øvrige. De sidste bestiller man på arkiverne og får dem leveret i fysisk form, så man selv kan blade i protokollerne. De første er derimod på landsarkiverne for Nørrejylland og Sjælland filmet og skal her ses på mikrokort eller film, som man kan finde frem til i selvbetjeningsområdet. Det er gjort for at beskytte de gamle dokumenter mod yderligere slid, men oplevelsen er unægteligt ikke den samme – slet ikke hvis man forsøger at affotografere et skifte på mikrokortlæserens skærm! Man kan dog bestille kopier på arkiverne.

Stednavnesøgning på Familysearch.org. Her er søgt på "Voldby", hvorefter muligheden Probate records er valgt.

De mange bind med navneregistre til skifteprotokollerne fylder næsten to reolgang på landsarkivet i Viborg.

Skifter på nettet

Når man er vant til at arbejde med en kilde som kirkebøgerne, hvor alt kan findes på Internettet, er der et drastisk spring til skifterne, der i de fleste tilfælde kræver arkivbesøg. Men også her er der hjælp at finde på nettet.

Asger Bruun har indtastet navneoplysninger fra mange vendsysselske godsskifter, der kan ses på denne adresse: www.krabsen.dk/godsskifte/godsstart.php.

Erik Brejls arbejder på www.brejl.dk omfatter registre til skifter fra amter, herreder, godser, købstæder, og gejstlige i store dele af Midtjylland fra Viborg og Ringkøbing til Århus og Randers amter.

Søger man aner i det vestlige Jylland, er man rigtigt godt hjulpet med Arne Feldborgs www.hammerum-herred.dk, der blandt meget andet også rummer affotograferinger af protokoller og afskrifter af skifter.

Kurt Kermit har en del skifteregistre fra Midtjylland på adressen www.kkermit.dk

Også amerikanske Aurelia Clemons har gjort et kæmpe arbejde med at registrere skifter fra næsten hele landet. Se dem her:

<http://www.aurelia-clemons.dk/probate.htm>

De nævnte sider er et udvalg af de mest omfattende.

Prøv selv at google på "skifteregistre" + det område eller gods, du er interesseret i, og se hvad der kommer ud af det. Mange mindre lokalarkiver og "private" slægtsforskere har lagt ting ud, som kan være af største interesse for lige netop din forskning.

Håndskrift

Vi har fundet vores skifter, har fotograferet dem eller bestilt kopi og sidder nu derhjemme med dem. Og finder som nye slægtsforskere ud af, at arbejdet slet ikke er færdigt. For nu skal vi til at hive meningen ud af teksten, der kan bestå af flere sider med gotisk håndskrift. En tekst, der er meget længere og mere kompleks end de bidder, kirkebøgerne byder på.

Den bedste vej til at lære at gotisk tekstlæsning er at tilmelde sig et kursus, alternativt følge de henvisninger, der blev givet i artiklen om kirkebøger for begyndere i sidste nummer af Slægt & Data, og som ikke skal gentages her. Klø bare på og hav i baghovedet, at jo mere du læser, jo bedre bliver du. Kniber det alligevel, er der altid eksperterne i DIS-Forums Hjælp til tyding at søge bistand hos.

Ordbøger

Ligesom ved kirkebøgerne vil man i skifterne støde på et væld af ord, som man ikke forstår betydningen af, selv om man har dechifreret bogstaverne. Man kan søge hjælp i Heini Madsens Ordbog for slægtsforskere eller de forskellige "gamle" ordbøger på nettet. Men der findes skam specielle ordlister for skifter som Bodil Thomasberg og Niels Hedemann Nielsens på adressen <http://bodilogniels.dk/-ordforklaringer/ordbog%20skifter.pdf>.

Slægtens Forlag har udgivet et nyttigt lille hæfte, *Slægtsforskere: Lad os vedgå arv og gæld*, om skifter og skiftemyndigheder, som også indeholder en ordliste.

Der kan være hjælp at hente i en af de store ordbøger på nettet. Ordbog over det danske Sprog dækker perioden 1700-950 og ligger på adressen <http://ordnet.dk/ods>. Har man behov for at gå længere tilbage kan man konsultere Otto Kalkar: Ordbog til det ældre danske sprog (1300-1700) på adressen www.hist.uib.no/kalkar/

Dialekter

Et særligt problem udgøres af manglen på retskrivning. Man stavede som det passede én, et ord var det, man sagde; hvordan man så skrev det var underordnet. Her må den moderne læser undertiden tage fantasien til hjælp. Helt sjovt bliver det, når man møder dialektord. Hvis man ikke er så heldig at kende lidt til dialekten, findes der ordbøger på bibliotekerne, man kan ty til.

Har du endnu skifterne til gode, så glæd dig til at komme i gang. Masser af gode oplysninger og spændende udfordringer venter. Heldigvis med mange muligheder for hjælp undervejs.

Slægtsforsker-testamenter og hjemmesider

Henning Karlbj
Rylevej 8,
5464 Brenderup, Fyn
Tlf. 64 44 28 08
karlbj@privat.dk

I DIS-Danmark tilbyder vi en mulighed for, at slægtsforskere kan få deres arbejde sikret for eftertiden.

Dette er der efterhånden en del slægtsforskere, der har benyttet sig af. Jeg vil her fortælle lidt om nogle af de projekter, DIS-Danmark har modtaget.

De første projekter, vi har modtaget, ligger nu på vores hjemmeside www.slaegtogdata.dk og kan findes under menupunktet **Kilder** og **Afskrevne kilder**. Hvis man er logget på som medlem, kan man også få oplysninger om dem, som har doneret materialet. De følgende oversigter er ikke fuldstændige, men mere en opfordring til dig, som læser, til at gå på opdagelse i det store materiale, som ligger på nettet.

Afskrevne kilder på slaegtogdata.dk

Den første, der skal nævnes, er **Arne Hansen, Hadsund**, som har en mængde afskrevne kilder fra Dalby Sogn i Præstø Amt. Der er skoleprotokoller fra rytterskolen og en mængde navnelister over fæstere på godserne omkring Dalby.

En af de større samlinger af afskrifter, vi har modtaget, kommer fra **Holger Hertzum-Larsen, Lemvig**. Her er bl.a. tale om nogle meget spændende folketællinger fra 1700-tallet (fra købstæder), der er brøderregistre fra Haderslev herred, og der er kasseregnskaber fra Jyske regioner i 1600-tallet og mange andre spændende afskrifter med hovedvægt på det jyske.

Der er et projekt fra **Johannes Lind, Hjørtning**, som har lavet afskrifter af tingbøger fra Slavs herred i Ribe amt i perioden 1662 til 1685.

Der er bidrag fra **Jørgen Stage Larsen, Ølstykke**, omfattende et register over fæsteskitter på det Kgl. Odsherredske gods 1731-66.

Lars Foller Larsen, Fredericia har leveret en afskrift af et register til Staarupgaard gods fæsteprotokol 1719-1801.

Endelig skal nævnes bidrag fra **Ole Degn, Viborg**, som har afskrevet en folketælling fra Vejle 1748.

Alle ovenstående afskrifter kan som nævnt findes på vores hjemmeside www.slaegtogdata.dk under menuen **Kilder** og derpå **Afskrevne kilder**.

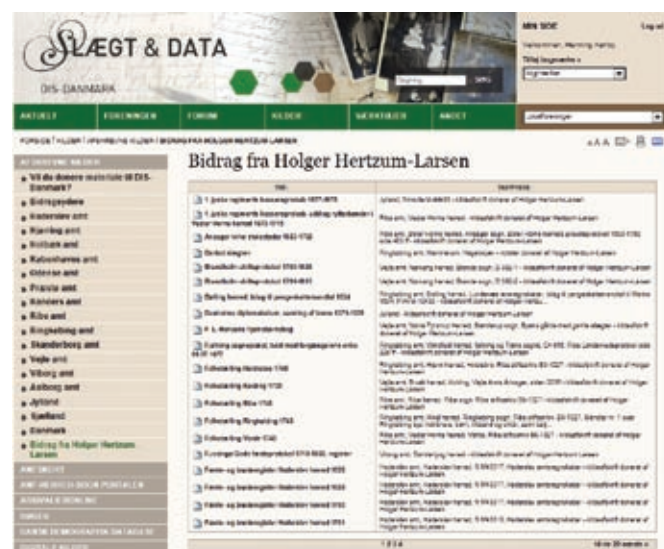
Hjemmesiden kkernelmit.dk

Lidt anderledes ligger det med nogle andre meget store projekter, vi har modtaget på det seneste. Det drejer sig om www.kkernelmit.dk. I dette tilfælde har vi ikke kun over-

taget materialet men også domænenavnet **kkernelmit.dk**. Samtidig med at vi fra Kurt Kermit Larsen har fået overdraget domænenavnet, har vi lavet en aftale med Kurt om, at han fortsætter som webmaster på siden, så længe han kan overkomme dette. Når vi har valgt denne løsning med hensyn til Kurts sider, er det fordi kkernelmit.dk formodentlig ligger i mange slægtsforskere liste med **Foretrukne**. Ved at overtage domænet kan vi således både bevare det store arbejde Kurt har lavet, samtidig med at slægtsforskere fortsat kan anvende materialet. Kurts materiale består bl.a. af en lang række afskrifter af ryttergodser, bispearkiver, godsarkiver og meget mere, også her kan jeg kun anbefale, at du selv går på opdagelse i hans store arbejde. Når vi ejer domænenavnet, er der mulighed for, at vi med tiden kan flytte det fra den nuværende server til vores egen server, således at domænenavnet peger på vores server i stedet for den, som Kurt oprindeligt købte plads på. Det samme vil også gælde for det næste projekt, jeg vil fortælle om her.

En amerikansk hjemmeside

Dette projekt handler om Aurelia Clemons hjemmeside. Aurelia er en amerikansk dame, som har drevet slægtsforskning i USA i mange år. Hun har, for at komme tilbage i sine gamle danske rødder, skrevet en mængde gamle

Figur 1. Her er et uddrag af vores hjemmeside, som viser et lille udsnit af det store materiale, Holger Hertzum-Larsen har testamenteret til DIS-Danmark. Det kan anbefales, at du selv går på opdagelse i materialet.

Aurelia Clemons.

godsskifter af. Disse afskrifter har hun derpå lagt ud på en hjemmeside.

Da hun ønskede at få disse afskrifter bevaret for eftertiden ved at overdrage dem til DIS-Danmark, viste det sig at være lidt mere besværligt end med Kurt Kermit og de andre, som er nævnt herover. Aurelias sider lå nemlig på en server hos det firma, hvor hun også har sin e-mail-konto. Dvs. det svarer til, at man i Danmark, f.eks. har Stofanet, som mailudbyder. Hos Stofanet og andre tilsvarende firmaer har man udover sin e-mailkonto mulighed for gratis at oprette en hjemmeside. I den situation får man ikke sit eget domænenavn, men et underdomæne hos udbyderen.

I Aurelias tilfælde har vi derfor nu oprettet et domæne-

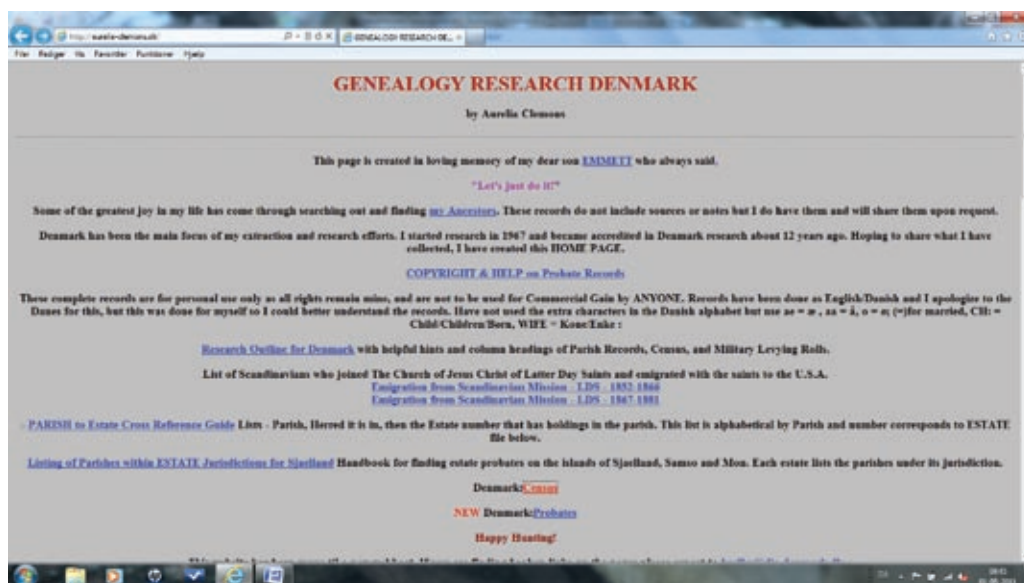
navn i Danmark, som hedder www.aurelia-clemons.dk, hvor du herefter kan finde alle Aurelias afskrifter. Hvis du har brugt Aurelias sider og har et bogmærke til hendes sider liggende i dine **Foretrukne**, skal du være opmærksom på, at hvis du pludselig får en **Error 404**, når du forsøger at gå ind på Aurelias gamle adresse, skal du herefter anvende www.aurelia-clemons.dk. Vores aftale med Aurelia er, at hun fortsætter som webmaster på den nye adresse. Dvs. at siderne på den gamle adresse ikke længere vil blive vedligeholdt, og aftalen er, at hun nu har sat en meddelelse op på forsiden om, at siderne er blevet flyttet. I løbet af nogen tid tages siderne helt ned. Når det sker, vil du opleve at få **Error 404** i din browser, hvis du har bogmærker liggende, som peger direkte på bestemte sider på det gamle site. Fejlen kan også opstå, fordi Aurelia i nogle tilfælde har absolut-adresser liggende på sine sider, som derfor forsøger at komme tilbage til den gamle server. Et af Aurelias krav til DIS-Danmark var, at hendes sider til hver en tid skulle være offentligt eje, dvs. at de altid skulle kunne ses af enhver slægtsforsker, som måtte være interesseret i at bruge siderne.

En stor del af Aurelias sider er afskrifter af godsskifter fra mange egne af Danmark, med en vis overvægt på Holbæk amt, men der er også mange andre amter repræsenteret. Dertil kommer lister med immigrationer fra Skandinavien fra 1852–1881 og meget mere. Der er over 1800 sider på hendes site, så der er nok at gå på opdagelse i.

Hvis du får en Error 404, når du arbejder med Aurelias sider på www.aurelia-clemons.dk, bedes du sende en mail til karlby@dis-danmark.dk og fortælle, hvad du klikkede på, da fejlen opstod, således at vi hurtigst muligt kan få rettet fejlen.

Dine GED-COM-filer

Hvis du selv – eller andre forskere, du kender til - tænker over, hvad der bliver af hjemmesider med slægtsforskningsrelateret indhold den dag, du/de ikke længere kan

Figur 2. Aurelia Clemons hjemmeside er skrevet på engelsk, men der er ikke ret mange ord, du skal lære for at kunne få rigtig stor hjælp af siden. Parish betyder Sogn, Estate betyder Gods og Probate betyder Skiftesag.

Parish	Location	Film Numbers
117 MARIENBERG i Dannebrog, (Hondo), PRÆSTO	(Beaere)	(1769-1828) film 041311
PRÆSTO AMT	(Beaere)	(1828-1851) 041312
118 JAKOBSTAD-SIKKEV	SOGNEKALDS HENSALGODS, (Somme), SOGNEHAVN	(1798) film 041061
119 AMINDEROD SOGNEKALDS GODS, (Lyng-Ernborg), FREDERIKSBORG		(1798) film 041097
120 NIELS CHRISTENSENS GODS selvejerparværdsmænd i Klæstrup, (Tuse), HOLLBÆK		
121 DALBY SOGNEKALDS HENSALGODS, (Farsø), PRÆSTO	(Farsø)	(1792-1824) film 041122
PRÆSTO AMT		
122 RYLLINGS GODS, MADAM i Dørløse, (Ørnløse), HOLLBÆK	(Års)	(1792-1818) film 041133
123	(Nothing listed here in book)	
124 STOR FUGLENS SOGNEKALDS HENSALGODS (Års), HOLLBÆK	(Års)	(1792-1818) film 041154
HOLLBÆK AMT		
125 SIMLINGE HISES GODS (V-Flakkebjerg), SØRØ		
126 JARLEV SOGNEKALDS HENSALGODS (Bjæverskov), PRÆSTO		(1802-1808) film 041193
127 HERLOFSEN SOGNEKALDS HENSALGODS (Tyskjær), PRÆSTO		
128 HERLEV SOGNEKALDS HENSALGODS (Somme), SOGNEHAVN		
ROSENHAVN AMT		
129 LINDHØJ SOGNEKALDS HENSALGODS (Tuse), HOLLBÆK		(1791-1806) film 041204
130 HORNHØJ M. HOLSTES GODS	no probate	
131 NYVEDSUND-FLODS SOGNEKALDS HENSALGODS (Somme), SOGNEHAVN		(1774-1788) film 041208

Figur 3. Her er et udsnit af en af Aurelias sider med godser. Det er Holbæk og Præstø amter som er meget stærkt repræsenteret i materialet.

vedligeholde siden, så henvend dig til et medlem af bestyrelsen i DIS-Danmark. Så kan vi i fællesskab forsøge at finde en løsning. I forbindelse med slægtsforskerstatamentet modtager vi også gerne GED-COM-filer fra de forskellige slægtsforskerprogrammer. Husk - når du gemmer en GED-COM-fil, skal du også medtage nulevende personer. Nulevende personer vil selvfølgelig ikke kunne findes via vores hjemmeside. Så selv om GED-COM-filerne bliver gjort tilgængelige på nettet, vil en sådan tilgængelighed overholde arkivloven.

Hvordan får man mest ud af afskrevne kilder

Når du finder en hjemmeside med afskrevne kilder, så er det jo nærliggende at læse den igennem, en trykt tekst er jo noget lettere at læse end den oprindelige gotiske håndskrift. Men – du behøver ikke at læse alle siderne. Der findes faktisk et fortræffeligt hjælpemiddel lige for næsen af dig.

Du skal blot taste **[Ctrl]-[f]**, altså holde **[Ctrl]**-tasten nede, mens du trykker på tasten **[f]**. Derved fremkommer et søgefelt. I feltet indtaster du det, du søger efter. Du vil nu opdage, at det første navn på den side, du sidder og kigger på, bliver markeret. Ved siden af søgefeltet står der **[Næste]** og **[Forrige]**, ved at trykke på dem, kan du blande igennem de navne, som opfylder dit søgekriterium. Vupti nu er det ikke længere nødvendigt at læse 1000-vis af navne igennem.

Husk - hvis du bruger f.eks. Aurelias sider, kender hen-

MARIENBERG gods, Møen, Præstø - Probates
Book 1 1769-1834 film 41311
by Aurelia Clemens

Karen Hanstr i Hødbølle 24 Nov 1769 pg 2
MUSE: Henning Abrahamson hnd - to Landemærke hos **Fader** Spur hnd
CN: Maren Henningsdr = Christen Rasmussen had i Hødbølle
Cathrine Henningsdr 21 tien i Ostermølle
Bodil Kirstine Henningsdr 18 tien i Kosebye
CH: Elisabeth Octfredadr = **Fader** Hansen hnd i Landemærke
MUSE.BRO: Erik Abrahamson i Hødbølle
[MARIENBERG gods, Møen, Præstø; Bk 1 1769-1834; FHL film 41311]

Maren Christopherdr i Ebbelnes 13 Apr 1770 pg 3
MUSE: Niels Iversen hnd
CN: **Fader** Nielsen =
MUSE.WIFE: Maren Hanstr (dod - 14 Dec 1762)
MUSE.CN: Jens Nielsen
Sidsel Nielsen
Hans Nielsen
Ole Nielsen
guard: Lars Jørgensen i Ebbelnes
[MARIENBERG gods, Møen, Præstø; Bk 1 1769-1834; FHL film 41311]

Maren Rasmussen enke i Ebbelnes d.29 Jun/4 Aug 1770 pg 4
MUSE: **Fader** Rasmussen (dod)
CN: Jørgen **Fader**sen 30 hiesme
Jens **Fader**sen 26 hnd i Ebbelnes
Henning **Fader**sen 15
Sidsel **Fader**sen 11
STIFTON: Rasmus **Fader**sen
[MARIENBERG gods, Møen, Præstø; Bk 1 1769-1834; FHL film 41311]

Ans Larsdr i Sprøve 23 Jun 1770 pg 5
MUSE: Anders Christiansen hnd
CN: Lars Andersen 17
Christian Andersen 14
Jens Andersen 8
[MARIENBERG gods, Møen, Præstø; Bk 1 1769-1834; FHL film 41311]

Figur 4. Når man vil søge i en tekst på en hjemmeside kan man taste **[Ctrl]-[f]**, derved fremkommer **[Søg]**-feltet under menulinjen på hjemmesiden. I dette felt indtaster man den tekst, der søges efter. Efterhånden som bogstaverne indtastes vises resultatet på siden. Når man derpå vil se valgene igennem, kan man enten anvende **[Næste]** eller **[Forrige]**-knappen ved siden af **[Søg]**-feltet.

des computer ikke æ, ø og å. Hvis du søger efter navne med æ, ø og å, skal du derfor indtaste ae eller a = æ, o eller oe = ø og aa eller a = å. Desuden skal du huske, at de samme regler, som gælder, når du søger i folketællingerne, også gælder, når du søger i alle andre renskrevne kilder. Det vil sige, at både den, der har skrevet af, og den, der oprindeligt skrev dokumenterne, kan have skrevet fejl, så du skal bruge din fantasi, når du søger efter navne. I mange databaser kan man bruge joker-tegn, dvs. erstatte et eller flere bogstaver med ? eller *. Denne form for hjælp er ikke til rådighed, når du søger på en hjemmeside. Men hvis du i søgningen nøjes med at taste "la", vil du finde alle ved navn Lars, Laus, Laurits osv. Ovenstående virker også i Firefox, men her fremkommer **[Søg]**-feltet nederst i browseren.

God fornøjelse på Internettet.

Efterskrift

Efter at denne artikel var skrevet og indsendt til Slægt & Data, har Holger Hertzum-Larsen desværre ønsket at få fjernet alt sit arbejde fra DIS-Danmarks hjemmeside, begrundet i manglende påskønnelse fra brugerne. Vi har med beklagelse efterkommet ønsket.

Forsidekonkurrencen

Hvilket motiv vil du vælge, hvis du skal illustrere "noget, der har med slægtsforskning at gøre" og dit værktøj er et kamera?

For mange vil valget falde på en historisk bygning, gerne pyntet med et par personer i autentiske gevandter. Typisk fra et levendegjort museumsmiljø.

Sådanne billeder har gennem årene prydet et flertal af forsiderne til Slægt & Data, vekslende med indslag af collager fra markante begivenheder som generalforsamlinger og store udstillinger. Og denne tradition fortsætter i de bidrag til konkurrencen om det bedste forsidebillede, som vi udskrev i sidste nummer.

De smukke og fotogene huse i Den gamle By i Aarhus er et specielt yndet motiv, men også kirker, herregårde og bymotiver er flere gange fanget af linsen. Et gammelt skilt, et hus i forfald, en skovvej. En forfriskende anderledes tolkning kom fra Kenneth Gerlach Jørgensen, der sendte et foto af sit barnebarns fodaftryk på en flise, som nu allerede er visket ud, men bevaret for evigt på billedet, som et andet arkivalie.

At vi er en forening, der beskæftiger sig med, hvad databehandling og internet kan gøre for slægtsforskningen, kommer ikke til udtryk i noget billede. Man kan godt fun-

dere over, at ingen har ladet fantasien glide i den retning, men andre kan det måske ikke...

Vinderne

12 fotografer bidrog til konkurrencen – med mellem et og 11 billeder hver. Dommerkomiteen var ikke i tvivl om vinderen: Kjeld Oxenbølls stemningsfulde billede fra Middelaldercentret i Nykøbing F. Her fornemmer man de trange forhold i gården, men blikket ledes fra gåseflokken via kvinden og gavlen op i den blå himmel, der åbner sig for oven. Billedet kan naturligvis nydes på forsiden af nærværende blad.

Til gengæld var der tæt opløb om 2. og 3. pladsen, som blev besat af henholdsvis John Valbjørn med billedet af en pige, der pusler om et fuglebur, mens hønen interesseret følger med, forevige i Den gamle By i Aarhus, og af Seidi Albertsen, der også har været på besøg i det aarhusianske købstadsmuseum og her fanget et par musikanter, som får sig en lille snak og en tår for tørsten i læ bag et træ.

Sluttelig en stor tak til alle bidragyderne. Det har været en fornøjelse at modtage jeres bud på en god slægtsforskerforside!

2. Præmien gik til John Valbjørns billede fra Den gl. By i Aarhus.

Seidi Albertsen på 3. pladsen havde også hentet motiv i Den gl. By.

Fordragelig generalforsamling 2011

Der har efterhånden samlet sig nogle traditioner omkring den årlige generalforsamling i DIS-Danmark. I mange år har det været god skik at tilgodese medlemmernes geografiske spredning over hele landet således, at forsamlingen holdes på skift et sted i Jylland, på Fyn og på Sjælland. I år var det fynboernes tur til at lægge hus til.

Af lidt nyere dato er traditionen for at koble en begivenhed, en mulighed for at besøge et sted af historisk interesse, på den i sig selv lidt tørre generalforsamling. Mange rejser langt for at deltage og oplever det uden tvivl som et plus at få en ekstra oplevelse med. I denne ombæring kunne medlemmerne tilbringe en times tid i den skønne fynske landsby.

Milde vejrguder

Endelig er der vejret! Her skal man jo være forsigtig, for ikke meget er så omskifteligt som det danske vejr. Ikke desto mindre ser det ud, som om vejrguderne har besluttet sig for at lade solen skinne på DIS-Danmarks generalforsamling. Sådan har det været adskillige år, og i år gentog det sig.

En ny tradition er kommet til på det allersidste. Det er et velkendt faktum, at følelsen af tilpashed ikke fremmes af en gnavende og rumlende mave. Efter en længere rejse og efterfølgende sightseeing kan sulten nemt melde sig og genere oplagtheden i forhold til forsamlingen. Følgelig serveres en let frokost, inden man går over til de alvorlige sager, så opmærksomheden uforstyrret kan samle sig om dagsordenpunkterne.

Rundvisning

Men inden da havde de ca. 120 medlemmer og ledsa-

gere, der havde meldt sig til arrangementet, haft en fin tur i Landsbyen. Der var så mange tilmeldte, at gruppen måtte deles i to til rundvisningen. Man kunne melde sig til en præsentation for almindeligt interesserede og en for hardcore historiefans. Der så ud til at være mest søgning til den sidste, hvilket næppe kan undre. Vi er vel slægtsforskere! Turen førte os til forskellige gårde og bygninger, der kunne illustrere udviklingen inden for landbruget gennem de sidste par århundreder, ledet af særdeles kompetente guider.

Efter rundvisningen, der for begge grupper mageligt kunne have været længere – men: "I er velkomne til at vende tilbage en anden dag!" – gik turen til Odense Kommunes Uddannelsescenter, hvor hovedsagen kunne tage sin begyndelse, efter at alle havde fået stillet sulten med en sandwich.

Høst i DIS-Træf

Generalforsamlingen forløb i stor fordragelighed. Der var spørgsmål og kommentarer til beretning og regnskab og budget, som naturligt er, men fortrinsvis af opklarende art. Nye medlemmer blev indvalgt i bestyrelsen, og gamle modtog genvalg, alt ganske gnidningsløst og med applaus. Mest krudt var der i et spørgsmål under Eventuelt om muligheden for at grov-høste data fra DIS-Træf, noget som enkelte medlemmer kunne berette om. Forsøg på misbrug af gode oplysninger er naturligt nok noget, som kan få folk op på dupperne. Efterfølgende har en forespørgsel hos de norske bagmænd bag DIS-Træf dog resulteret i en forsikring om, at det ikke kan lade sig gøre at høste i databasen, der i øvrigt kun indeholder meget basale informationer.

Referat af DIS-Danmarks generalforsamling

Dagsorden

1. Valg af dirigent
2. Bestyrelsen aflægger beretning for det forløbne år
3. Kassereren aflægger det reviderede regnskab
4. Behandling af indkomne forslag
- 5.a Fremlæggelse af budget for det kommende år
- 5.b Fastlæggelse af kontingent for det kommende år
- 6.a Ved vakance
 - a. Valg af bestyrelsesmedlem/-er for 1 år
 - b. Valg af bestyrelsesmedlem/-er for 2 år
- 6.b Ordinære valg
 - a. Valg af tre medlemmer for 1 år
 - b. Valg af suppleanter for 1 år
- 7.a Valg af to interne revisorer for 1 år
- 7.b Valg af revisorsuppleant for 1 år
8. Eventuelt

Velkomst

Formand Susanne Fuglsang indledte med at byde velkommen til de fremmødte og på bestyrelsens vegne undskyldte det kludder, der havde været i kontingentopkrævningen tidligere på året. Hun understregede, at alle medlemmer, der havde betalt deres kontingent før generalforsamlingen, havde stemmeret, og at de, der ikke havde nået at betale inden udgangen af februar, ikke var blevet slettet af medlemslisten. Endelig takkede hun for de mange mails, bestyrelsen modtog i forbindelse med kludderet, og udtrykte forventning om, at kontingentopkrævningen forløber gnidningsløst og til tiden næste år.

1. Valg af dirigent

Som dirigent valgtes efter indstilling fra bestyrelsen Ib Hansen, der konstaterede, at formaliteterne var i orden for, at generalforsamlingen kunne afholdes i henhold til vedtægterne. I tilfælde af afstemning blev der nedsat et stemmeudvalg bestående af Bjarne Sørensen, Mogens Pagh og Marianne Christensen. Dirigenten konstaterede videre, at der var 92 medlemmer til stede, og at han derudover havde modtaget en fuldmagt. I løbet af generalforsamlingen svandt de tilstedeværende medlemmer ind med fire.

2. Bestyrelsen aflægger beretning for det forløbne år

Formand Susanne Fuglsang gennemgik bestyrelsens beretning under følgende overskrifter: #dinhistorie i Rundetaarn, Hvem Forsker Hvad og politiets registerblade, cpr-nummer-projekt 1+2, Arkivalier Onlines brugerråd, KIP, medlem nr. 6000, kassererskifte, DIS-Træf, redaktionen af Slægt og Data, DIS-Forum, hjemmesideudvalg, nordisk samarbejde, kildeindtastningsudvalg, lokalforeningsudvalg, strategiudvalg og nye tiltag. Beretningen findes i sin helhed i DIS-Danmarks årsrapport 2010 s. 6-9 (kan ses på hjemmesiden, under Foreningen - Generalforsamling - 2011), hvor også de kortere punkter vedtægtsudvalg og internationalt samarbejde berøres.

Efter gennemgangen var der spørgsmål fra medlemmerne. Boris Reimann spurgte, om den tidligere fine tilgang af nye medlemmer var fortsat, et spørgsmål, Arne Christiansen henviste svaret på til punkt 5.a. Henning Falk spurgte, hvad det indebærer, at anden fase af indtastningen af politiets registerblade går i gang, og Arne Christiansen svarede, at det betyder en fuld-

stændig indtastning af alt det, der står på bladene, altså også postadresser og oplysninger om civilstand og børn. Disse oplysninger mangler at blive indtastet i databaser, så oplysningerne er søgbare. Per Frede Kock spurgte, om det samarbejde med Tyskland, der nævnes i årsrapporten, drejer sig om en tilbagelevering eller eventuelt kopiering af sønderjyske kirkebøger. Det kendte Arne Christiansen ikke noget til, men på Per Frede Kocks spørgsmål, om det ikke var en regeringsbeslutning at udveksle den slags oplysninger, supplerede Ole H. Jensen fra salen med, at sønderjyske kirkebøger findes på mikrokort på nogle landsarkiver, hvor de kan ses med visse restriktioner, og Ib Hansen tilføjede, at Tønder Lokalhistoriske Arkiv har håndskrevne kopier af kirkebøgerne i det gamle Sydtønder Amt. Carl Pedersen spurgte, om man havde forsøgt samarbejde med Lars Kr. Lundin vedrørende hans database www.lklundin.dk, der ser ud til at overlape med DIS-Træf og overgå den i antal oplysninger. Arne Christiansen svarede, at Lars Kr. Lundin ikke er medlem af DIS-Danmark, men at man på et indledende stade overvejer at søge at genoptage samarbejdet med ham.

Herefter godkendtes bestyrelsens beretning enstemmigt.

3. Kassereren aflægger det reviderede regnskab

Kasserer Knud Haaning Andersen henledte opmærksomheden på de sider i DIS-Danmarks årsrapport 2010, der var relevante for punktet. Det drejede sig om kassererens og bestyrelsens påtegning på s. 3, hvor alle underskrifter undtagen Ole Degns var indkommet siden trykningen af rapporten, om den uafhængige revisors påtegning på s. 4, om bemærkningerne om anvendt regnskabspraksis på s. 10 og om resultatopgørelsen på s. 11 med noter s. 13-14. Kassereren påpegede her, at de likvide midler, der omtales på s. 14, ikke længere er samlet i det samme pengeinstitut, hvilket ville være for risikabelt. Endelig gjorde han opmærksom på ledelsens regnskabserklæring på s. 15-1

Herefter var der spørgsmål til regnskabet. Werner Wittekind ville sikre sig, at det var en fortællelse, da kassereren sagde, at udgifter til eksterne møder under foreningsdelen (s. 13) også dækkede Hvem Forsker Hvad, da Hvem Forsker Hvad i så fald ville blive dobbeltdækket – og det var ganske rigtigt en fortællelse, oplyste kassereren. Vagn Holmegaard spurgte, om bestyrelsen anså størrelsen af den nuværende egenkapital for tilfredsstillende, og kassereren mente, den er pæn og giver mulighed for nye tiltag. Boris Reimann undrede sig over erklæringen fra den uafhængige revisor, hvor der står: »Vi har ikke udført revision og udtrykker derfor ingen revisionskonklusion om oplysningerne« (s. 18), men Arne Christiansen svarede, at gennemgangen, der blev foretaget i forbindelse med kassererskiftet, blot handlede om at konstatere, at formuen forefandtes. Laila Olsen spurgte til stigningen i udgifter til medlemsbladet Slægt og Data. Redaktør Kathrine Tobiasen mente, at det kan have spillet ind, at et enkelt nummer havde flere sider end sædvanligt, mens Werner Wittekind som forklaring nævnte forhøjede miljøafgifter, højere priser på papir, muligvis en anden papirtype og uddeling af gratis blade under udstillingen #dinhistorie. Ole Hald Madsen pegede på, at stigningen i udgifter skyldes, at oplaget simpelt hen er steget på grund af medlemsfremgang. Alle nye medlemmer får således første nummer af bladet, som der derfor er trykt 1000 ekstra eksemplarer af. Boris Reimann spurgte til valget af

Alm. Brand Bank til placering af midler, eftersom banken ikke giver ret gode renter. Han foreslog samtidig at sætte et beløb, for eksempel 100.000 kroner, i realkreditobligationer. Knud Haaning Andersen fortalte, at han har indhentet tilbud fra flere banker, og at den højeste rente kan opnås hos Nykredit Bank, hvis man binder sig for tre år. Hans Christian Andersen advarede mod at investere penge, og Vagn Holmegaard stemte i og advarede også mod at binde sig for tre år. Samtidig fremhævede han det flotte resultat af 2010-regnskabet. Werner Wittekind gjorde opmærksom på, at det ifølge vedtægterne slet ikke er tilladt at investere i værdipapirer, og oplyste, at midlerne i Alm. Brand Bank er bundet i to år, hvilket Knud Haaning Andersen dog kunne afkræfte; de er kun bundet i et år med udløb i maj 2011.

Herefter blev regnskabet enstemmigt godkendt.

4. Behandling af indkomne forslag

Der var ikke indkommet nogen forslag.

5.a Fremlæggelse af budget for det kommende år

Kasserer Knud Haaning Andersen fremlagde det reviderede budget for 2011 og budgettet for 2012, der findes i DIS-Danmarks årsrapport 2010 s. 19. Han kunne allerede nu fortælle, at indtægten fra kontingenter og renteindtægter i 2011 bliver højere end budgetteret med.

Herefter var der spørgsmål til budgettet. Eli Dahl spurgte til den betragtelige nedjustering af eksterne møder og store stigning i bankgebyrer, og Knud Haaning Andersen forklarede, at udgifterne til eksterne møder er lagt ud på de enkelte udvalg, og at stigningen i bankgebyrer er et udtryk for fremgang i medlemskaren. Ole H. Jensen angreb udtrykket »revideret« i forbindelse med det justerede 2011-budget, idet det ikke havde været omkring en revisor. Han fandt udtrykket »tilpasset« mere passende. Vagn Holmegaard mente, det er en uskik at revidere budgettet i løbet af året. Jørgen Lystrup var bekymret for formuen efter flere års underskud, men Werner Wittekind kunne fortælle, at formuen blot er blevet flyttet fremad, så de 300.000 kroner, der var afsat til hjemmesiden, først fremgik af regnskabet det år, hvor de blev brugt. Knud Haaning Andersen kunne desuden oplyse, at der ikke var underskud sidste år. Per Agerbæk spurgte til, om posten »Sogn-herred-amt bogen« på budgettet betød, at DIS-Danmark vil udgive dette værk i papirform. Hans Peter Poulsen så det gerne genoptrykt, og Henning Karlby fortalte, at bestyrelsen ganske rigtigt havde besluttet at udgive den efter flere tilkendegivelser fra medlemmerne. Per Agerbæk påpegede, at det er generalforsamlingen og ikke bestyrelsen, der kan vedtage et genoptryk, hvilket da også er sket for nogle år siden, fortalte Werner Wittekind. Boris Reimann foreslog, at foreningen nøjes med at betale trykningen, mens de enkelte medlemmer selv betaler forsendelsen. Hans Peter Poulsen mente, at det kunne være dejligt, hvis sogn-herred-amt-portalen blev forsynet med henvisninger til digitale kilder, og det er også meningen, fortalte Morten Nielsen idet den elektroniske portal skal være det samlede sted for netop de digitale kilder. Laila Olsen ville gerne vide, hvorfor der blev budgetteret med en stigning af udgiften til Slægt og Data, når nu udgiften allerede var steget, og Knud Haaning Andersen svarede, at det var for ikke at underbudgettere. I forlængelse heraf viste Arne Christiansen en graf for medlemstilgangen, der er steget markant, efter at DIS-Danmarks nye hjemmeside er gået i luften. Siden hen er tilgangen faldet en smule, men den er stadig på et højt niveau – og det kræver øgede udgifter til trykning af Slægt og Data. Marianne Christensen spurgte, om det er hjemmesiden eller DR's slægtsforsknings-

programmer i serien »Ved du hvem du er?«, der har sørget for medlemsfremgangen, og Arne Christiansen holdt på hjemmesiden, eftersom antal besøgende på hjemmesiden ganske vist steg efter programmerne, men stigningen ikke holdt sig.

Herefter blev budgettet for det kommende år enstemmigt godkendt.

5.b Fastlæggelse af kontingent for det kommende år

Bestyrelsen foreslog uændret kontingent, hvilket blev enstemmigt vedtaget.

6.a Ved vakance

a. Valg af bestyrelsesmedlem/-er for 1 år Werner Wittekind udtrådte af bestyrelsen i efteråret 2010. Som suppleant indtrådte Poul Wachmann derefter i bestyrelsen indtil generalforsamlingen. Generalforsamlingen valgte Poul Wachmann for den resterende periode på et år.

b. Valg af bestyrelsesmedlem/-er for 2 år Ingen valgt.

6.b Ordinære valg

a. Valg af tre medlemmer for 1 år Kathrine Tobiasen blev genvalgt og Michael Dupont og Jørgen Kristensen valgt til bestyrelsen. Alle tre fortalte kort om sig selv og deres bevæggrunde for at ønske at sidde i bestyrelsen. Ole Degn og Arne Christiansen, der begge var på valg, ønskede ikke genvalg.

b. Valg af suppleanter for 1 år Det netop afgåede bestyrelsesmedlem Arne Christiansen blev sammen med Gitte Christensen valgt som suppleanter til bestyrelsen.

7.a Valg af to interne revisorer for 1 år

Begge revisorer var på valg. Svend-Erik Christiansen blev genvalgt og den hidtidige revisorsuppleant Knud Spangsø valgt. Den hidtidige interne revisor Ole H. Jensen genopstillede ikke.

7.b Valg af revisorsuppleant for 1 år

Steen Kobberø-Hansen blev valgt.

8. Eventuelt

Laila Olsen spurgte på vegne af et medlem bosat i USA, om man kunne tale med nordmændene om kun at offentliggøre årstal og altså ikke dato og måned på DIS-Træf, således at fremmede folk ikke stjal ens data til eget brug. Ruben Højmark oplyste, at det slet ikke var sådan, det var foregået i det konkrete tilfælde, men Laila Olsen fastholdt, at hun også selv havde prøvet det og fandt det urimeligt. Henning Karlby konkluderede, at »der er klovner i ethvert cirkus«, og opfordrede til, at man nøje kontrollerer de data, man finder på nettet, idet der er meget digtning. Herefter takkede Boris Reimann bestyrelsen for det store arbejde – og salen stemte i med applaus. På falderebet kom Henning Karlby med den nyhed, at Aurelia Clemons' hjemmeside, der blandt andet indeholder godsskifter, nu er kommet til Danmark, hvor den findes på adressen www.aurelia-clemons.dk.

Herefter takkede formand Susanne Fuglsang for i år med en særlig tak (og blomster) til de afgåede bestyrelsesmedlemmer Werner Wittekind, Ole Degn (ikke til stede) og Arne Christiansen samt til den afgåede interne revisor Ole H. Jensen. Generalforsamlingen 2012, oplyste hun, finder sted på Sjælland.

Sluttelig takkede ordstyrer Ib Hansen for god ro og orden og erklærede generalforsamlingen 2011 for afsluttet.

Referent: Rasmus Agertoft

Bestyrelsens nye medlemmer præsenterer sig

Gitte Christensen

Jeg interesserer mig mere for slægt end for data. Forstået på den måde, at slægtsforskningen er det essentielle, mens jeg betragter databehandling som et hjælpemiddel. Jeg har ikke kompetencen til f.eks. at kode programmer til kildeindtastning, men derfor kan jeg jo godt have en mening om, hvordan det bør se ud, og hvordan indholdet bør struktureres.

Jeg interesserer mig for vidensdeling. Jeg mener, at vi kommer længere med vores forskning, hvis vi hjælper hinanden. Det være sig fjerne slægtninge, som man kan forske konkrete aner sammen med, men også i lokalforeninger og DIS-Danmarks forskellige fora, hvor det er muligt at yde og få hjælp fra andre slægtsforskere.

Formidling af slægtsforskningen har også min store interesse. Jeg mener, at jeg som slægtsforsker har et vist ansvar for at præsentere min slægtsforskning så spændende som muligt, hvis familiens interesse skal fanges.

Jeg har dyrket slægtsforskning siden 1987, med pauser undervejs. Jeg har således været med før internettet og dets flere og flere kilder, som gør det væsentlig nemmere at finde oplysninger om anerne. Som bibliotekar ny-

der jeg godt af, at jeg er god til at søge information; både på internettet, i databaser og i bøger. Jeg havde under min uddannelse faget arkivkundskab, hvor jeg fik en grundig introduktion til arkivvæsenet og proveniensprincippet.

Jørgen Kristensen

Først vil jeg takke for valget til bestyrelsen. Jeg hedder Jørgen Kristensen og er til daglig anlægsgartner, bor i Holbæk. Jeg har slægtsforskning i ca. 15 år og har de sidste 6 år undervist i dette på Sjælland. Jeg er webmaster og bestyrelsesmedlem i DIS Slagelse-Sorø, som er en nystartet forening.

Jeg indtaster folketællinger og er interesseret i kildeindtastninger som helhed; jeg er også i gang med at lave en database over præster og degne, hvor hele Bornholm er indtastet, og hvor jeg er i gang med Sjælland. Jeg kommer meget på Landsarkivet både med kursister og egen slægtsforskning, hvor lægdsruller og skifteprotokoller er det aktuelle lige nu, og skøder og andet venter.

Da Peter fandt sin familie i Danmark

Per Andersen
Jyllingevej 111
2720 Vanløse
Tlf. 38 71 96 64
andersen2720@hotmail.com

Internettet har ændret mange ting på ganske få år. Det har gjort vores kommunikation nemmere og givet mulighed for at komme i direkte kontakt med mennesker over hele kloden. Den 1. maj 2010 dumpede der således en e-mail ind i min indboks fra en Peter Bundy i USA. Jeg havde aldrig hørt om ham, men han havde fundet frem til mig via en DNA-database i USA. Han ville vide, om vi mon var i familie med hinanden, da han var på jagt efter sin biologiske far, der skulle være dansk. Nu har jeg ganske godt styr på mine aner og familie, så jeg kunne fortælle ham, at der ikke umiddelbart kunne være noget familieskab mellem os.

Baggrunden var, at jeg for nogle år siden lod mig DNA-

registrere i databasen hos Family Tree DNA i USA. Det har i øvrigt ikke på noget tidspunkt ført mig til ukendte slægtninge, selv om der har været mange henvendelser, specielt fra USA. De har i en eller anden udstrækning haft markørsammenfald i DNA'et, men åbenbart giver metoden ikke nogen stor hitrate (eller også skal firmaet have solgt flere DNA-prøver).

Peter Bundy var på jagt efter sin biologiske far, og da DNA-testen er specielt velegnet til den fædrelinje, var det en af de muligheder, han forsøgte. Og henvendelsen kom til mig, da jeg var den eneste person i databasen fra Danmark, som han havde DNA-markørsammenfald med.

I mailen fortalte Peter Bundy kort sin historie, og han

sendte allerede dagen efter et mere omfattende materiale med eksprespost. Som alle andre, der har stiftet bekendtskab med hans historie, blev jeg dybt fascineret af den. Den pirrede i den grad min nysgerrighed, og jeg tilbød straks Peter, at jeg gerne ville hjælpe ham med at finde hans danske familie. Det blev den mest spændende slægtshistorie, jeg indtil nu har arbejdet med.

Adopteret

Peter Bundy blev født den 26. maj 1940 i USA, og egentlig havde han navnet "Thomas Bundy". Men da hans far også hed Thomas, blev han aldrig kaldt for andet end Peter.

Peter Bundy voksede op som enebarn hos sine forældre i Rye ved New York og havde en lykkelig barndom. Men da han var omkring 9 år gammel, overhørte han sine forældre snakke med nogle venner om hans "adoption". Han var ikke helt klar over, hvad det betød på dette tidspunkt. Da han var teenager, fandt han nogle papirer hos forældrene, der beskrev, hvordan adoptionsbureauet Spence Chapin havde håndteret hans adoption, da han var godt 2 år gammel, og at han faktisk var døbt "Richard Flemming Kuhr". Dette forklarede et andet spørgsmål, han havde, nemlig hvorfor han aldrig havde set nogen billeder i familiealbummet af sig selv om spæd.

Han vovede aldrig at tale med sine forældre om, at han havde fundet ud af, at han var adopteret. Han vidste det, og hans forældre vidste det, men det forblev en tavs sandhed mellem dem hele livet. Og det blev samtidig et forhold, som han derfor igennem det meste af livet ikke fandt mulighed for at snakke med nogen om. Men han forestillede sig, at hans biologiske forældre var døde eller på anden måde var blevet forhindret i at tage vare på ham - hvorfor skulle han ellers være blevet adopteret væk i en alder af godt 2 år.

Hans adoptivforældre døde i henholdsvis 1969 og 1986, og i tiden derefter begyndte Peter at spekulere på, hvad der egentligt var hans biologiske baggrund. Til sidst - i en alder af 66 år - begyndte Peter aktivt at søge oplysninger om sine rødder.

På grund af adoptionslovene i USA var det desværre ikke muligt for ham at få navnene på sine biologiske forældre at vide, men gennem adoptionsbureauet Spence Chapin fik han en udførlig (men anonymiseret) redegørelse for sin rigtige familiemæssige baggrund.

Peter var blevet født i 1940 af en ung pige på 17 år i USA. Moderens forældre var amerikanere med irske og engelske rødder, og hun fik en lillesøster i 1925. Forældrene var imidlertid blevet skilt efter lillesøsterens fødsel, og moderen havde mødt en ny mand, der var dansker. Han bragte familien til Danmark i 1932 og adopterede de to piger.

I 1939 var Peters mor sammen med lillesøsteren blevet sendt fra Danmark til USA på grund af den truende verdenskrig. Først efter ankomsten til USA havde Peters mor

fundet ud af, at hun var gravid med en ung mand, som hun havde kendt i Danmark, og som hun hævdede, hun havde været forlovet med. De forsøgte at få faderen til USA, men det lykkedes ikke, så da Peter blev født i 1940 med navnet "Richard Flemming Kuhr", var det til et liv hos en ung, enlig mor.

Det var svære tider for moderen under 2. verdenskrig, og hun var selvfølgelig nødt til at tage et arbejde. I starten fandt hun pasningsmuligheder for sin lille dreng, men efterhånden blev det sværere og sværere. Til sidst kunne hun ikke se anden mulighed end at adoptere drengen væk, hvilket kan ses af papirerne var meget svært for hende. Ja, faktisk fortrød hun i første omgang, men i 1942 indvilgede hun endeligt i, at drengen blev adopteret.

Jagten på den biologiske mor

Selv om adoptionsbureauet ikke havde givet nogle navne, så havde Peter alligevel et navn at gå efter, nemlig sit fødselsefternavn Kuhr. Han gik ud fra, at det måtte være moderens efternavn i 1939, og da han vidste, at moderen havde rejst flere gange frem og tilbage med båd mellem Europa og USA, så var det muligt at finde dem på passagerlisterne. Dermed fandt han ud af, at mormoderens navn var Marjorie Kuhr, at hun var gift med Verner Henriksen Kuhr og at hans mors navn også var Marjorie Kuhr - hvorfor hun blev kaldt Peg. Lillesøsterens navn var Joan Kuhr.

Så langt så godt, men hvordan kunne han finde moderen Peg, da hun øjensynlig hverken var født Kuhr eller hed det senere i livet, hvis hun var blevet gift? Her kom internettet til hjælp igen, da Peter ved at google fandt to henvisninger til Pegs moder, Marjorie Kuhr. Den første var en artikel i et blad, som Marjorie havde skrevet i 1939 om livet i Danmark lige før besættelsen, herunder også overvejelserne om at sende hendes to døtre til USA. Det fremgik, at familien boede i Svendborg, men dette faktum gav heller ikke svaret på moderens identitet.

Den anden henvisning var et lykkestræf. På internettet fandtes et interview med forfatteren Susan Tepper, hvor Susan henviser til et billede i hendes værelse, der var malet af en slægtning, Marjorie Kuhr. Det lykkedes Peter Bundy gennem forfatterens forlægger at finde frem til Susan Tepper, der ganske vist var noget modvillig til at snakke om familien. Men til sidst fortalte hun, at hun havde været gift med et barnebarn til Marjorie, og at familienavn var Flores.

Med denne oplysning og Pegs fødselsoplysninger kunne Peter til sidst finde ud af, at moderen havde levet i Queensbury i New York. Så med stor spænding slog han hende op, men desværre var hun død i 2003, så han nåede aldrig at finde hende i live.

Peg var altså blevet gift, og hun havde fået to sønner, Wayen og Glen Flores, der igen havde børn, så på denne måde fik Peter pludselig en ny familie i USA. Ingen af dem vidste, at de havde en halvbroder i USA, så det var en lige

så stor overraskelse for dem, som det var for Peter. Det viste sig også, at mosteren, Joan, stadig levede, og Peter fik etableret kontakt også til hende - hun havde tilsyneladende holdt tand for tunge med hensyn til søsterens bortadopterede søn fra 1940.

Den danske far

Den næste udfordring var at finde den unge danske mand, der var far til Pegs søn. Det skulle vise sig at blive en væsentlig sværere opgave.

Adoptionsbureauet havde oplyst følgende om Peters far: "Han var født i Danmark i 1920. Han var 180 cm høj, slank, med blondt hår og blå øjne. Han havde et sødt, drenget ansigt. Han var opvokset i en middelklasse familie i en by uden for en stor dansk by. Han fik skoleeksamen og tog nogle forretningskurser i England. Faderen havde arbejdet en kort tid på et kontor, men det kedede ham. I stedet blev han optaget i et orkester, hvor han spillede klarinet og saxofon. Han havde en søster, der var 10 år gammel, og en bror, der var 5 år. Hans far, Peters farfar, arbejdede på et gods eller lignende, der tilhørte den kongelige familie, og Peters mor mente, at det havde noget med heste at gøre".

Dette var oplysningerne, og første spørgsmål var selvfølgelig, om dette var en rigtig historie eller noget, som Peg havde fundet på for at dække over faderen til barnet. Men oplysningerne var så detaljerede og specielle, at de formodentlig var korrekte. Mosteren Joan kunne kun tilføje meget lidt til disse oplysninger, da hun ikke vidste (eller angav ikke at vide), hvem faderen til søsterens dreng var. Men hun kunne oplyse, at hun mente, Peg i 1939 var i huset hos en familie i Gentofte - og at de havde haft en hund.

Man kan forestille sig Peters frustration over at have så mange oplysninger om faderen - det var næsten givet, at kun en enkelt person i Danmark ville passe på denne profil - og så alligevel ikke have nogen god ide til, hvordan man kunne finde ham. Peter skrev til mere end 15 danske aviser og "Spørøs" for at høre, om det ville bringe historien og en efterlysning, men ingen gjorde dette.

Der var et andet lille spor at gå efter. Peg havde jo givet Peter navnet "Richard Flemming". Da Flemming ikke er et almindeligt navn i USA, kunne man have en ide om, at det havde noget med den danske far at gøre. Peter skrev derfor til en lang række personer i Danmark med efternavnet Flemming eller Fleming, men det gav ikke nogen gevinst.

En anden mulighed var et checke kirkebøgerne for personer med navnet Flemming, da fødselsåret for faderen var kendt. Og ved hjælp af Arkivalieronline kunne Peter i USA selv lede igennem kirkebøgerne for Gentofte og omegn for at se, om der var en match med profilen. Men det var der ikke.

Så var det, at Peter opdagede Family Tree DNA-databasen, og han indsendte sin DNA-prøve for at se, om han ad den vej kunne identificere nogle familiemedlemmer på sin ukendte fars side. Der var matchende markører med en

række familiemedlemmer med navnet Wall i USA og en svensk familie med navnet Ode. Men ingen af dem kunne se nogen forbindelse mellem deres familie og Peter. Den eneste person i Danmark, hvor der var matchende DNA markører, var som nævnt undertegnede, og det var på det tidspunkt, at jeg kom ind i billedet.

Spor i alle retninger

Lige bortset fra et navn var der jo rigtig mange spor at gå efter i forsøget på at identificere Peters fader. Hertil kom også god hjælp fra DIS-Forum, hvor jeg lagde oplysningerne ud. Det var første gang, jeg anvendte DIS-Forum i slægtsarbejdet, og jeg blev meget positivt overrasket over, hvor god hjælp der var at hente der. Adskillige personer bidrog til diskussionen og kom med gode, konstruktive forslag og ideer til arbejdet.

Et af sporene var faderens arbejde med musik, og når man spiller klarinet og saxofon, er der en overvejende sandsynlighed for, at det var jazz eller big band musik, der var tale om. Da min hustru selv er jazzmusiker, brugte vi hele hendes netværk på at se, om nogen kunne kende faderens profil. Man vil blive forbavset over, hvor gode jazzmusikere er til at kende hele musiklivets historie, men på trods af dette sagde oplysningerne ikke nogen noget.

Jeg tog også kontakt til diverse orkesterforeninger og Musikerforbundet. Sidstnævnte havde brug for et navn for at kunne slå op i deres register, så vi kikkede efter en "Flemming". Desværre havde de ingen med dette navn fra København optaget i forbundet omkring 1940 - der var kun et par stykker fra Odense. At vi faktisk var tæt på med denne oplysning, skulle vi først finde ud af senere - på daværende tidspunkt koncentrerede vi os om København.

Der var også sporet om, at faderens far havde arbejdet på et kongeligt gods eller lignende. Da Bernstorffs Slot ligger i Gentofte og dengang husede en kongelig familie, var det en af de oplagte muligheder. Forespørgsler blev sendt til både Amalienborgmuseet og Hofmarskallatet,

Tjørnegårdsvej 19 i Gentofte, hvor Korch-familien boede i 1939 (foto Per Andersen).

men ingen af dem havde mulighed for at hjælpe med at sætte så langt tilbage i tiden.

En anden mulighed var at bruge "offentligheden". Profilen var jo så præcis, at det kunne tænkes, at nogen faktisk kunne genkende personen i dag. Derfor blev der lavet en kort efterlysning med de vigtigste detaljer om faderen, som så blev indrykket i diverse lokalaviser som Villabyerne og Søndagsavisen. Men bortset fra en enkelt "fuser", der åbenbart skulle være morsom, kom der ingen respons på annoncerne.

Det var i profilen angivet, at faderen havde taget eksamen fra "high school", så der var en vis sandsynlighed for, at han havde taget en studentereksamen i Gentofte-området. Da vi kendte hans alder var det en overkommelig opgave at checke gymnasierne. Hurtigt fik jeg lister over studenter fra Øregårds Gymnasium, men der var ingen "Flemming" fra den rigtige periode. Sværere var det med Gentofte HF, der kunne meddele, at arkivalier så langt tilbage i tid var afleveret til Landsarkivet. Det satte jeg lige på stand-by, da jeg først ville checke Aurehøj Gymnasium. Men det var ikke lige sådan at få adgang til deres lister over studenter fra ca. 1935-1940, og først efter en længere tids mail-korrespondance, hvor jeg redegjorde for sagen og ansøgninger, fik jeg allernådigst lov til at komme og se på listerne. Dog skulle det vente til efter eksamensperioden, så jeg væbnede mig med lidt tålmodighed.

Men endelig oprandt dagen, hvor jeg kunne tage til Aurehøj Gymnasium, og jeg fik anvist et lokale, hvor jeg kunne sidde og kikke bøgerne fra dengang igennem. Da jeg imidlertid kom tilbage med dem efter et par minutter, undrede de sig over, at jeg havde kunnet checke tingene så hurtigt. Der var bare lige det, at de havde glemt at bemærke, at der kun var kvindelige studenter på gymnasiet i den periode!

Første gennembrud

Nogle gange gør man et stort arbejde, men så dukker løsningen alligevel op fra en uventet kant. Således også i denne sag. Den 25. juni 2010 dukkede en mail op fra en person, der havde læst min efterlysning på DIS-Forum, og som via sit netværk havde fået oplysninger om Peg Kuhr i Gentofte: Hun ankom i marts 1939 og rejste videre til USA i september samme år. Hun havde været i huset hos en familie Korch på Tjørnegårdsvej.

Det viste sig hurtigt, at denne familie Korch ikke var nogen tilfældig familie. Husfaderen var Morten Andreas Korch, der var søn af den populære og folkekære forfatter Morten Korch. Det betød også, at det var rimelig nemt at finde oplysninger om familien: Morten Andreas Korch havde fået en dreng i 1936 og endnu en dreng i marts 1939, og det var øjensynligt disse børn, som Peg var blevet antaget til at passe. Desværre betød det også et skud igennem teorien om, at Peters fader skulle søges hos den familie, som Peg var i huset hos - der var ingen ældre sønner.

Jægervangen 52 i Gentofte, hvor Christiansen-familien boede i stuen til højre (foto Per Andersen).

Jeg fik fat i en af sønnerne i familien for at høre nærmere, men det er jo klart, at eftersom de var så små i 1939, kunne de ikke huske noget om en barnepige, Peg, og de havde heller ikke fået noget fortalt. Til gengæld kunne de henvise mig til deres far, der stadig levede - i en alder af 101 år! Morten Andreas Korch var meget venlig og interesseret i at hjælpe, og med lidt yderligere information kunne han efterhånden godt huske Peg. Det havde været en sød og flot pige, ikke særlig høj. Hun havde været meget nem at komme i kontakt med og var faldet rigtig godt til hos familien på Tjørnegårdsvej.

Morten Andreas Korch blev dog forbavset, da han hørte, at Peg var blevet gravid, mens hun havde været i huset hos dem. Det vidste han ikke noget om, og han kendte heller ikke noget til drenge, hun havde kendt på det tidspunkt. Hun havde aldrig haft fyre med hjem på Tjørnegårdsvej, men han kunne dog huske, at hun ofte var ude om aftenen uden at gå i detaljer med, hvad hun foretog sig.

Så dette spor endte her, men det var alligevel en fantastisk oplevelse at finde en person, der havde kendt Peg og kunne huske hende.

Gode gamle folketælling

Vi havde nu sikkerhed for, at Peg havde været i Gentofte som barnepige, så måske skulle faderen også findes i dette område. Peg selv var rejst til USA i september 1939, så hun ville ikke optræde i en folketælling, men det kunne være interessant at checke folketællingen 1940 for området efter en familie med den profil, vi kendte for faderen.

Nu var der bare det, at der var omkring 75.000 personer i Gentofte på dette tidspunkt, og det ville nok tage 8-10 dage at gå det hele igennem, altså en lidt uoverskuelig opgave for en person, der også skal passe et arbejde. Så der måtte prioriteres, og hvis faderens far havde arbej-

Flemming Christiansens legitimationskort fra 1944.

det med heste, kunne det måske være Jægersborg Kaserne. Jeg startede derfor med at gennemgå de veje, der lå lige omkring kasernen.

Jeg fandt ikke nogen familie med et perfekt match, men dog et par interessante familier. Den mest interessante var angivet i folketællingen som følger:

- FT1940, Gentofte, Jægervangen 52, stuen
- Arthur Jens Christiansen, født 12.5.1886 Jægersborg, smedemester
- Edmudes Rigmor Christiansen, født 13.1.1896 i Odense, viede 15.5.1920
- Helge Flemming Christiansen, født 16.3.1920 i København, opholder sig i Tyskland. Der var på bagsiden anført, at han har taget mellemskole, handelsskole og sprogkursus
- Elinor Aage Christiansen, født 26.1.1935 i Gentofte
- Kai Mogens Christiansen, født 20.2.1934 i Gentofte

De yngre børns aldre passede desværre ikke helt, men min interesse blev alligevel ikke mindre, da jeg fandt fødslen for Arthur Jens Christiansen. Han viste sig at være født på Jægersborg i 1886 som søn af beslagsmed Jens Christiansen, altså en smed, der laver hestesko. Blandt fadderne var der en smed fra Jægersborg og yderligere en beslagsmed.

Da vi fik checket børnene i kirkebogen, viste det sig, at Kai Mogens Christiansen faktisk var født den 20. februar 1937 i Gentofte og dermed passede aldrene på dem lidt bedre (5 og 7 i 1942). Men det var stadig et stort spørgsmål, om dette var den rigtige familie og selv, hvis det var,

Husene ved Jægersborg Kaserne, hvor Flemmings bedsteforældre boede.

hvordan kunne man få noget belæg for, at denne Helge Flemming var inde i billede som far til Peter.

The smoking gun

Som nævnt ovenfor fik jeg kontakt med en person, der igen den 28. juni (kun tre dage efter at Korch-familien var blevet identificeret) sendte mig en mail:

"Helge Flemming Christiansen var født i København i 1920. Han boede som barn på Jægervangen 52 i Gentofte, havde i korte perioder boet i Nordsjælland og i Colbjørnsensgade i København. Til tider boede han hos forældrene i Gentofte - det var under krigen".

Mit hjerte stoppede næsten med at slå, da jeg læste følgende: "Helge Flemming var i starten af sit voksenliv ansat som kontorelev, men omkring 1942 skiftede han kontorstolen ud med instrumenter og blev musiker". Dette var virkelig "the smoking gun"!

For første gang var der en ganske entydig sammenhæng mellem historien, som vi kendte den fra adoptionsbureauet, og Helge Flemming Christiansen. Det kunne selvfølgelig være tilfældigt, men kombinationen af navnet "Flemming", hans fødselsdag i 1920, hans udskiften af kontoret med musik, hans fars arbejde som beslagsmed på Jægersborg, at han boede få gader væk fra Peg på Tjørne-

Familien fotograferet ved Jægersborg Kaserne. De to voksne er Rigmor og Arthur Jens Christiansen, Flemmings forældre. Den mindste dreng i midten er Flemming.

gårdsvej og hans mindre søskende - nej, dette måtte simpelthen være Peters fader.

Jeg husker tydeligt, at på dette tidspunkt var jeg til møder i München, og Peter Bundy var tilfældigvis på ferie i Paris sammen med sin kone. Vi var i samme tidszone, og jeg kunne derfor give ham et ring på mobiltelefonen. Det var faktisk første gang vi snakkede sammen, da al kommunikation ellers havde foregået pr. e-mail. Da jeg overbragte ham nyheden om, at vi med stor sandsynlighed havde identificeret hans fader, blev han helt tavs. Peter var målløs over, at det endelig var lykkedes. Adskillige års leden efter hans fader så nu ud til at give resultat.

Men levede faderen endnu? Havde han familie? Disse spørgsmål kunne vi ikke svare på, så arbejdet var ikke gjort færdig. Hvordan kom vi nu videre fra "Helge Flemming Christiansen" i 1940erne og til i dag - Christiansen er desværre ikke et af de nemmeste familienavne at søge efter.

Held skal der også til - tit

Da jeg kendte Helge Flemming Christiansens barndomsadresse i 1940, besluttede jeg mig dagen efter til at køre forbi Jægervangen i Gentofte. Mest fordi jeg holder meget af at besøge de fysiske lokationer for at få et indtryk af stederne og også for at tage nogle billeder af huset. Det viste sig at være en sjov hjørneblok rundt om svinget ved Jægervangen og Søndersøvej i Gentofte. Opgangen nummer 52 var en opgang til fire små lejligheder, to i stuen og to på første sal, hvor Christiansen skulle have boet i stuen til højre. Jeg kikkede ind i opgangen for at se, om der var nogen hjemme, men det var der tilsyneladende ikke.

Mens jeg stod og tog billeder af huset, kom der en mand gående forbi med den ene arm i gips. Han kikkede meget interesseret på mit foretagende med at fotografere huset - og få minutter efter kom han gående igen den anden vej og kikkede endnu mere på mig. Det fik mig til at spørge, om han kendte nogen, der boede i huset der. Egentlig ved jeg ikke, hvorfor jeg forestillede mig det, men han svarede, at faktisk havde han selv boet der som dreng for mange år siden. Nu boede han et andet sted - og var bare helt tilfældigt kommet gående forbi.

Min spirende optimisme blev dog kølet af, da jeg spurgte, om han kendte en smed Christiansen, der havde boet der. Det gjorde han ikke. Men snart kom optimismen tilbage, for han havde kendt en enke Christiansen, der havde boet der, og det var vist rigtigt, at hun havde haft et par sønner og en datter. Han mente dog, at de to sønner ikke levede mere. Desværre kunne han ikke hjælpe mig med oplysninger om, hvor familien var i dag - men til min store fortrøstning sagde han, at det kunne hans moder sikkert. Hun havde boet der i mange år og havde kendt Christiansen-familien ganske godt.

Aftalen blev, at han snakkede med sin moder og ringede tilbage. Den 1. juli fik jeg fat i ham igen, og han kunne

fortælle, at moderen mente en af Flemmings sønner hed Gert og boede i Odense. Dem var der ikke så mange af, så det var ikke så svært at finde frem til den rigtige.

Allerede næste aften snakkede jeg med Gert Christiansen, søn af Flemming Christiansen fra Gentofte. Jeg nærmede mig emnet meget forsigtigt, da jeg spurgte til faderen. Nej, han levede ikke mere, da han var død i november 1995. Jeg forklarede, at jeg lavede noget slægtsforskning og var interesseret i ham. Hvorfor, ville Gert vide? Jo, om han kendte noget til faderens ungdom i Gentofte? Jo, faderen havde da fortalt noget, kunne Gert bekræfte. Om Flemming havde nævnt noget om en pige, han havde kendt? Igen, kunne Gert bekræfte, at faderen havde kendt en pige - og helt af sig selv fortalte Gert, at faderen enkelte gange ved specielle lejligheder havde fortalt, at han sammen med en amerikansk pige, der var rejst til USA, havde en søn, der var opvokset i USA!

På den måde blev hele historien endelig bekræftet. Flemming var blevet gift i 1940erne med en anden musiker, og foruden Gert havde de fået tre børn, der således alle var Peters halvsøskende. Disse havde igen en række børn, og Peter fik foruden sin nye amerikanske familie også en stor, ny dansk familie, der i øjeblikket tæller 28 medlemmer! Derudover lever Flemmings søster Aase, Peters faster i Danmark, stadig. E-mail-adresser blev udvekslet, og familien på begge sider af Atlanten er nu i kontakt med hinanden.

Der var gået præcis en uge efter det første konkrete spor med Korch-familien var blevet fundet. Jeg kan huske, at jeg tænkte, at jeg egentlig også burde have spillet lotto i den uge!

Efterspil

Her kunne historien for mit vedkommende være stoppet, men det gjorde den ikke. Jeg havde været meget fascineret af Peter Bundys historie og syntes den indeholdt mange både dramatiske, romantiske og specielle elementer. Det samme syntes andre personer, der fik indblik i denne fantastiske beretning om to unge mennesker, der mod deres vilje blev skilt ad af 2. verdenskrig. Hvordan de bevarede håbet et stykke tid om at kunne stifte familie, men til sidst måtte opgive deres drøm og starte hvert deres liv på hver side af Atlanten. Hvordan Peg aldrig kom sig over denne bristede drøm og ikke fik den tilværelse, hun havde håbet på. Og hvordan deres søn Peter mere end 60 år senere tog fat på at finde sin biologiske familie i USA og i Danmark og etablere kontakt igen.

Det lyder næsten som en bog - og bliver det måske også. Peter og undertegnede besluttede os nemlig for at skrive bogen om hans historie. Dette arbejde pågår stadig, og hvis nogen har gode ideer til, hvordan den kan blive publiceret eller udgivet, hører vi meget gerne om det.

Der har været mange hjælpsomme personer i det team, der har arbejdet på det spændende familieprojekt, og Peter og undertegnede sender en varm tak til dem alle.

Min Historie, om hvordan jeg fik skrevet historien om mig selv

Henrik Prætorius
Snebærvænget 27
2830 Virum
Tlf. 45 85 29 87
Hpraetor@webspeed.dk

Som slægtsforsker bliver man ofte spurgt – "Hvor langt kan du komme tilbage"? Og de fleste af os har da også brugt mange år på at finde aner fra en længst svunden tid og skrive om dem – skrive slægtshistorien.

Hvor langt er du gået frem?

Men vi bliver ikke spurgt om, hvor langt vi går frem. Skriver vi historien om vores bedsteforældre og vores forældre? Det gør vi nok, men sikkert ikke vores egen historie, selv om vi godt ved, at vi burde gøre det. Er det mon ved at blive lidt for personligt? Men en dag vil vores børn gerne vide lidt om os fra før den tid, hvor de selv var med til at opleve den.

Havde jeg bare vidst noget mere!

Da jeg selv skrev afsnittet om mine egne forældre, må jeg desværre sige, at jeg også gerne ville have vidst noget mere om dem. Jeg ville ønske, at jeg havde spurgt noget mere, mens jeg havde dem. Men interessen kom jo først meget senere.

Lad os komme vores børn i forkøbet!

Det kunne også ske for vores børn, så hvorfor ikke komme dem i forkøbet og sørge for, at der var en historie, når de begyndte at stille spørgsmålene.

Derfor er jeg nu gået til arbejdet med min egen historie, og hvordan skal man så gribe det an?

Fotografier

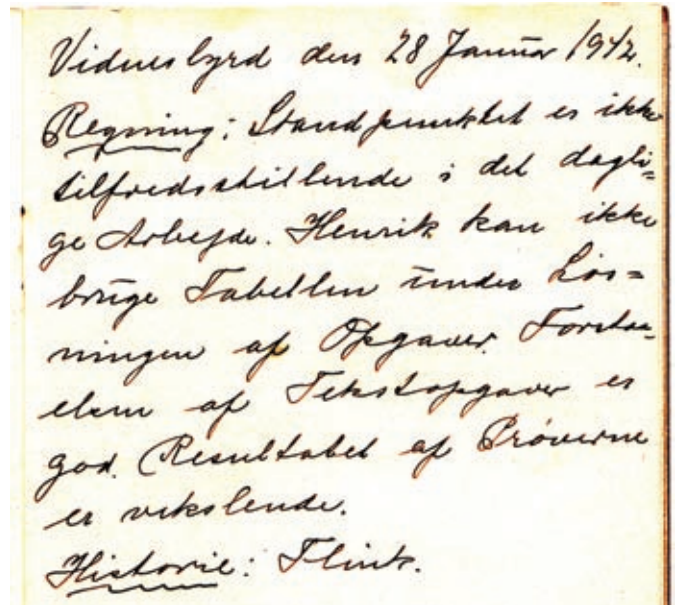
Jeg voksede jo op i den tid, hvor fotografiet blev alle mands eje, og derfor bliver billeder en væsentlig del af historien. Vi har sikkert alle den berømte papkasse i kælderen med billeder og albummer, forhåbentlig er der noter om, hvem de forestiller.

Det meget lille barn

Et af dem er jeg ikke i tvivl om. Det er det allerførste billede af det meget lille barn. Efter billedet at dømmes, med opstillingen og den billed-

Her er begyndelsen.

Et vidnesbyrd fra underskolen

tekniske behandling, må det være taget af en professionel fotograf.

Familiebillederne

Så er der alle familiebillederne, og som barn i 1930-erne er der mange billeder af den lille fyr på den trehjulede cykel, i sandkassen osv.

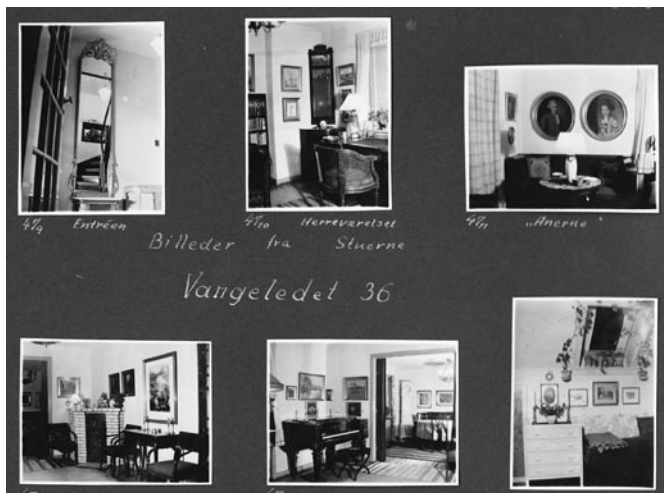
Skoletiden

Skoletiden har de obligatoriske klassebilleder. De er interessante, fordi de viser, hvordan børn så ud den gang og hvordan, de var klædt, når de var i skole. Der var stil over det.

Hvis man har gamle karakterbøger med vidnesbyrd, kan de være rigtig morsomme at vise et uddrag af. De kan i alle tilfælde give anledning til et par gode diskussioner.

Forholdene under besættelsen

En opvækst i 30erne og 40erne giver anledning til at skrive lidt om forholdene under besættelsen med mørkelægning, beskyttelsesrum, visse udgangsforbud, rationeringsmærker, og hvad vi ellers oplevede. Det satte et stærkt præg på livet i den tid.

En side fra et album

Efter krigen

Efter krigen kom der ret hurtigt rigtig gang i film og kameraer til en overkommelig pris, og alle begyndte at fotografere.

Blandt billederne er der nok også nogle, der viser, hvordan hjemmet så ud den gang. Jeg fandt mange, optaget med mit første boxkamera i 4½ x 6 format. Billederne var kontaktkopier og sat pænt i et album. Jeg scannede så hele siden ind og beskar, så jeg fik de 2-3 billeder ud, jeg ville benytte.

Farvefilm og navnlig dias

Noget senere begyndte man så at få farvefilm. Det var fantastiske muligheder, man nu fik, og vi har æsker fulde af de dejligste billeder fra den gang. Men mest som dias, og hvad gør man så med dem? De fleste fra den gang var i 6 x 6 format, og til at kopiere dem ind på pc-en har jeg tidligere konstrueret en kasse, hvor jeg med mit digitalapparat kan affotografere billederne. Den kasse har jeg beskrevet i "Slægt & Data" i nummer 4/2005, og nu kom den igen på arbejde. Nogle af billederne var ganske vist blevet noget misfarvede med tiden, men hvis jeg absolut skulle bruge et af dem, så kan man jo forbedre noget på det i billedbehandlingsprogrammet.

Apparatet med kamera.

Der stiftes familie

Når man nødvendigvis skriver i nogenlunde kronologisk orden, så kommer også tiden, hvor der stiftes familie. Og man

kan tænke sig, at børnene på et eller andet tidspunkt spørger: "Far, hvordan traf du og mor egentlig hinanden"? Det kan der komme noget spændende ud af.

Når man bliver gift, og især når der kommer børn, så begynder verden at forandre sig, og der kommer nogle helt nye oplevelser til. Det kan være besøgene hos svigerfamilien i provinsen. Det kan være, man skal sætte et kort ind, så man kan se, hvor i landet det foregik.

Arbejdet

Børnene vil også en dag spørge om, hvad man lavede i sin tid på arbejde. Arbejdslivet er en vigtig del af ens identitet, så derfor er det også vigtigt at få det med i historien. Selv om det ikke er en "Blå Bog", man skriver, skal det, som ville have stået i en "Blå Bog", hvad tidspunkter og andre facts angår, naturligvis med. Hertil hører også den efteruddannelse, som næsten alle har erhvervet sig.

Hvad bestod arbejdet i

Men vigtigere er det at fortælle om, hvad arbejdet bestod i, og hvad man har oplevet. Der er enkelte, der har ført en dagbog, som de kan trække på den. Men mindre kan gøre det. De fleste har sikkert haft en kalender for året – på væggen eller på skrivebordet – hvor aftaler, møder og begivenheder blev noterede. Hvis man har været så forudseende at gemme dem, er der megen inspiration at hente her.

Eksempler på nogle af mine kalendere.

Venskaber

Det kan være, man i forbindelse med arbejdet har fået venskaber, som bør nævnes. For mit vedkommende stod der mange rejser noteret i kalenderne. Der har jeg truffet mange mennesker og deltaget i aktiviteter, som vil passe ind i historien. Måske endda med billeder.

Måske udstationering

Er man oven i købet så heldig at have været udstationeret i et fremmed land, kan historien meget hurtigt blive lang. Man vil jo kunne skrive meget spændende om mødet med fremmede kulturer, og hvordan Danmark ser ud set udefra. Vi har selv tilbragt fem dejlige år i Tyskland. Vi har lært sproget, som man aldrig vil kunne lære det i en

Søg Login

Språk
 Dansk

Antal træf pr. side:
 100

DIStreff-NO
 DISbyt-SE
 DIStræf-DK
 DISbyt-FI

Fig. 2.

disse. Norge og Danmark samarbejder om deres databaser (DI-Streff/DIS-Træf). Disse databaser indeholder data om personer i og uden for eget land. Föreningen DIS (Sverige) har databasen DISBYT for Sverige og Finland.

I disse databaser finder du kun i begrænset omfang data om personer uden for disse lande. Danskere registreret i DISBYT er ikke registreret med detaljeniveauet sogn, herred. De er kun opført med "Danmark".

Man kan kun søge i én database ad gangen.

Nogle gange kan det være en fordel at være konkret og derfor udfylde alle felterne. Det kan være en god idé, hvis du vil begrænse resultaterne til nogle få. Andre gange kan det være en fordel at vælge at udfylde få felter for på den måde at få flere kandidater til den, du leder efter.

Brug kun sognenavnet, hvis du kun ønsker at finde personer i et sogn

Ved du, hvornår personen levede, kan du afgrænse søgningen med et eller begge årstallene i tidsrumsboksene. Ved du, at personen er død i 1875, så sæt 1875 i Til-boksen. Er personen født efter 1780, så sæt 1780 i Fra-boksen. Det kan være en god ide at trække nogle år fra tallet i Fra-boksen, og lægge nogle år til tallet i Til-boksen for at fange mulige fejkilder.

Før vi tager fat på resultaterne, kan det være en god ting at vide, hvad forskellige brugere får at se. Der skelnes mellem gæster, medlemmer og medlemmer, der har bidraget.

Et konkret eksempel

Som gæst (trykker ikke på "login") søger jeg efter et familiemedlem Hother Paludan, og får følgende svar (fig. 3).

Der er oplysninger om årstal, men ingen mulighed for at se, hvad der gemmer sig bag **info om** og **nr.**

Søgningen i DIStreff gav følgende resultat: Der blev 20 træf.

Fornavn	Efternavn	sokn	Område	Periode	Nr	Info om
Hother August	Paludan	Ålborg Købst	Ålborg, Danmark	1908-1910		
Hother August	Paludan	Rårup	Vejle, Danmark	1871		
Hother August	Paludan	Bjerre	Vejle, Danmark	1871		
Hother August	Paludan	Viborg Købst	Viborg, Danmark	1886		
Hother August	Paludan	Viborg Købst	Viborg, Danmark	1876		
Hother August	Paludan	Valleby	Præste, Danmark	1905		
Hother August	Paludan	Alra	Århus, Danmark	f.1841		
Hother August	Paludan	Alra	Århus, Danmark	1841		
Hother August	Paludan	Hads	Århus, Danmark	f.1841		
Hother August	Paludan	Viborg Købst	Viborg, Danmark	1879		
Hother August	Paludan	Bjæverskov	Præste, Danmark	1905		
Hother Kirketerp	Paludan	København	København, Danmark	1889		
Hother August	Paludan	Viborg Købst	Viborg, Danmark	1876-1886		
Hother August	Paludan	Alra	Århus, Danmark	f.1841		
Hother August	Paludan	Viborg Købst	Viborg, Danmark	f.1876		
Hother August	Paludan	Bjerre	Vejle, Danmark	f.1871		
Hother August	Paludan	Hads	Århus, Danmark	1841		
Hother August	Paludan	Hads	Århus, Danmark	f.1841		
Hother August	Paludan	Rårup	Vejle, Danmark	f.1871		
Hother Kirketerp	Paludan	København	København, Danmark	f.1889		

Fig. 3.

Som medlem i stedet for gæst

Som medlem får jeg adgang til felterne "Nr." (medlemsnummer). Nr. er medlemsnummer for det medlem, der har indsendt bidraget.

Som medlem, der har bidraget

Som bidragyder er der adgang til den sidste kolonne, **Familie** (Fig. 4).

Jeg vælger nr. 3 på listen og trykker på Familie. Følgende skema kommer frem.

Øverst står navnet på det medlem, der har registreret og indsendt de viste data, og hvilken dato bidraget er indsendt. Den valgte person findes i det gule felt. Vedkommendes forældre står ovenover. Der er en lille trekant efter navnet. Et klik på denne trekant vil vise forældre til den valgte. At bevæge sig på den måde mellem data er det, vi kalder klatring.

Der vises kun årstal (bidragyderen har datoer i stedet for årstal), hændelser uden stednavn og/eller dato, kilder osv.

I næste nummer af Slægt & Data fortsætter vi med endnu en artikel om DIS-Træf. Den vil dreje sig om de bidrag, der sendes til DIS-Træf som en gedcom-fil. Samtidig med indlæsningen af gedcom-filen bliver denne analyseret, og der vil blive givet eksempler på, hvad der kan trækkes ud af gedcom-filen.

Medlemsnr 03509 i DIS-Danmark
 RUBEN HØJMARK JENSEN
 LUCERNEVEJ 17
 4180 SØRD

ændringsdato: 01.02.07 rhj
 Tlf: +45 31907242
 Epost: ruben.h.j@stofanet.dk

Familieoversigt for Hother Kirketerp Paludan

Christian Frederik Paludan 1888 Trinitatis, København, Danmark f.1850 Næsbager, Vejle, Danmark 1892 København, København, Danmark f.1850 Bjerre, Vejle, Danmark 1875 Randers Købst, Randers, Danmark 1888-1889 Sokkelund, København, Danmark	Caroline Elisabeth Kirketerp f.1856 Nørvang, Vejle, Danmark f.1856 Øster Snede, Vejle, Danmark 1888 Trinitatis, København, Danmark 1888-1889 Sokkelund, København, Danmark
Hother Kirketerp Paludan 1924 København, København, Danmark 1927 Gentofte, København, Danmark f.1889-1927 Sokkelund, København, Danmark	
Gift m. Partner e.l. Edel Dorothea Secher 1927 Sokkelund, København, Danmark ; 1915 Linköping, Östergötland, Sverige ; 1924 København, København, Danmark ; 1927 Gentofte, København, Danmark ;	

Fig. 4.

Slægtens privatliv

Kurt Lundskov

Tousvej 63

8230 Åbyhøj

netpost@lundskov.dk

Hvis man ikke lige kan finde sin slægt på Arkivalieronline eller Dansk Demografisk Database, kan man måske være heldig at finde hjælp på en af de utallige private hjemmesider, som i dag findes på Internettet med slægtsoplysninger.

Altid up-to-date

Mange hjemmesider er helt up-to-date med nulevende personers liv og levned, tilmed deres nyfødte børn. Med de opdateringer, som Arkivalieronline har gennemgået - nu helt frem til slutningen af 1940'erne - er vi slægtsøgende hjulpet godt på vej.

Vi kan finde rigtig mange

Vi kan ikke kun finde egne familiemedlemmer, men tilmed både venner og naboer. Vi kan følge deres livsmønstre i medgang (fødsler og ægteskab) og modgang (skilsmisser i kraft af nye ægtefæller og død).

Privatlivets fred

Alt dette sætter fokus på spørgsmålet om privatlivets fred. For hvor går grænserne i slægtsforskningens hellige navn?

Hvad synes vi?

En del slægtsforskere har valgt ikke at medtage oplysninger om nulevende personer på deres hjemmesider, vel nok af etiske grunde. Her er så det næste spørgsmål: for hvad synes vi nulevende personer om, at vores afdøde forældres personoplysninger bliver offentliggjort, for eksempel forældrenes giftermål med andre end ens egen far eller mor og de deraf udløste halvsøskende, hvoraf nogle måske ligefrem er frugten fra en "udlagt barnefar".

Datatilsynet

Datatilsynet har udtalt sig om spørgsmålet. De skriver blandt andet: "Det er som udgangspunkt slægtsforskeren, der selv må vurdere, om oplysningerne lovligt kan offentliggøres uden samtykke fra de registrerede personer. Det er dog Datatilsynets opfattelse, at eksempelvis et familietræ

med ganske ufølsomme (banale) oplysninger såsom navne, fødsels- og dødsår kan offentliggøres på internettet uden samtykke".

Men denne fortolkning baserer sig på Datatilsynets årsberetning helt tilbage i 2000 og på deres efterfølgende vejledning på hjemmesiden, som senest er opdateret i 2008 (www.datatilsynet.dk/borger/slaegtsforskning).

Reglerne i Arkivloven

Så er der reglerne i Arkivloven, der for mig at se ikke rigtig forholder sig til denne del af sagen. Arkivloven drejer sig om, hvornår oplysninger fra offentlige arkiver må offentliggøres i forhold til borgerne (fx 75-års reglen). Kun hvis man har fået dispensation fra tidsfristerne og fået lov til at se nyere oplysninger om sin familie, fx adoptionsager, er disse oplysninger pålagt tavshedspligt ([http://www.sa.dk/media\(89,1030\)/Vejledning_om_vilkaar_2005.pdf](http://www.sa.dk/media(89,1030)/Vejledning_om_vilkaar_2005.pdf)).

Slægtsforskernes dilemma

Slægtsforskernes dilemma er derfor: hvad vi ikke må offentliggøre, og hvad vi ikke bør offentliggøre. Det første er et juridisk spørgsmål, det andet et spørgsmål om etik og personlige holdninger.

Illusorisk

Den (etiske) praksis om, at man ikke offentliggør slægtsoplysninger om nulevende personer, er for så vidt tiltalende. Men den er noget illusorisk, eftersom netop disse oplysninger er offentligt tilgængelige for alt og alle i kirkebøgerne og folketællingerne på Arkivalieronline - helt frem til fødsler i slutningen af 1940'erne, hvoraf mange heldigvis stadig er nulevende.

På samme måde synes jeg også, at Datatilsynets vejledning fra 2000/2008 om, at man (kun) må oplyse om fødselsår og dødsår, er ude af takt med nutidens muligheder.

Ingen af vi slægtsforskere vil i dag undvære kirkebøgerne og folketællingerne på nettet. Men sidder vi ikke samtidig i et dilemma om privatlivets fred, når det gælder egne eller andres familier? Er vi selv interesseret i, at andre beretter om vores nulevende familier på hjemmesider, som vi ikke selv har kontrol over?

Måske var det noget for DIS-Danmark at lave et kodeks baseret på juraen og etikken.

Oplysninger i DIS-Træf

I DIS-Forum (i gruppen Foreningsforhold) var der i april en tråd med overskriften: Oplysninger i DIS-Træf.

Tråden drejede sig bl.a. om hvilke oplysninger, der skal tages med ved visning af data i forbindelse med søgning i DIS-Træf.

Der vises kun årstal og et lille f for født samt søgenavn.

En bekymring, der gik igen i tråden, var muligheden for at "høste" data. Kan "slægtssamlere" i et hug hente alle oplysninger om en slægt, for siden at publicere det hele som egen forskning?

DIS-Norge, der administrerer DIS-Træf, oplyser, at det ikke er muligt at "høste" data fra DIS-Træf. Derimod kan DIS-Træf ikke stille noget op over for, at folk måtte finde oplysninger andre steder på nettet og "misbruge" dem.

Ruben Højmark
DIS-Træf-koordinator

Når Slægt & Data ikke frem til dig?

Vi får ved hvert nummer en del henvendelser om manglende levering. I adskillige tilfælde er forklaringen en ukorrekt postadresse. Måske mangler husnummeret eller etagen, måske er flytning ikke blevet meldt. Nogle postbude er kreative og løser af sig selv problemet, andre finder ikke ud af det og sender bladet retur.

Derfor denne opfordring: Gå ind på **Min side** på foreningens hjemmeside www.slægtogdata.dk og check om dine oplysninger er i orden. Husk at du skal bruge medlemsnummeret til at logge dig på (hvis du er indmeldt før september 2010). Medlemsnummeret står på plasticindpakningen omkring bladet. Første gang er kodeordet dit postnummer.

Har du stadig foreningens hjemmeside til gode?

Så klik ind på www.slægtogdata.dk og tag et kig på alle de gode tilbud. Husk at du først får fuldt udbytte af siden, når du logger dig på som medlem. Det gør du ved at udfylde felterne i øverste højre hjørne med dit medlemsnummer (brugernavn) og dit postnummer (kodeord). Medlemsnummeret finder du på folien omkring bladet.

Et must for alle slægtsforskere

Danmarks førende og ældste slægts- og personalhistoriske tidsskrift er blevet udgivet siden 1880 og bringer altid spændende artikler for danske slægtsforskere.

Bliv medlem af Samfundet for dansk genealogi og Personalhistorie for 250 kr. om året og få tidsskriftet tilsendt. Det udkommer ca. maj og december.

Læs mere på www.genealogi.dk eller indmeld dig direkte på indmeld@gmail.com

PERSONALHISTORISK
TIDSSKRIFT 2009:2

SAMFUNDET FOR DANSK GENEALOGI OG PERSONALHISTORIE

Kalender

Tid	Sted	Emne	Arrangør	Tilmelding m.v.
Onsdag den 7. september kl. 19.00	Lindegården Peter Lunds Vej 8 Kongens Lyngby	Udvaendrerer v/Hans Peter Poulsen	DIS København Nord	www.slaegtogdata.dk/lokalforeninger/kbhndord
Tirsdag den 13. september kl. 09.00-12.00	Seniorcentret Hestens Bakke 43 Helsingør	Læsegruppe	DIS-Helsingør	www.slaegtogdata.dk/lokalforeninger/helsingoer
Tirsdag den 13. september kl. 18.30	Foreningslokalet Sydholmen 8 2650 Hvidovre	Åbent Hus	DIS Sokkelund Herred	www.slaegtogdata.dk/lokalforeninger/Sokkelund
Onsdag den 21. september kl. 19.00	Lindegården Peter Lunds Vej 8 Kongens Lyngby	Slægtscafé v/Preben Aagaard Nielsen	DIS København Nord	www.slaegtogdata.dk/lokalforeninger/kbhndord
Lørdag den 24. og søndag den 25. september begge dage kl. 10.00-15.30	Seniorcentret Hestens Bakke 43 Helsingør	Weekendkursus for begyndere og let øvede v/Ulrich Alster Klug	DIS-Helsingør	www.slaegtogdata.dk/lokalforeninger/helsingoer
Mandag den 26. september kl. 19.00	Seniorcentret Hestens Bakke 43 Helsingør	Familysearch v/Anna Margrethe Krog-Thomsen	DIS-Helsingør	www.slaegtogdata.dk/lokalforeninger/helsingoer
Tirsdag den 27. september kl. 09.00-12.00	Seniorcentret Hestens Bakke 43 Helsingør	Læsegruppe	DIS-Helsingør	www.slaegtogdata.dk/lokalforeninger/helsingoer
Tirsdag den 27. september kl. 17.00	Garnisons Kirkegård	Rundvisning v/Finn Ørssleff	DIS Sokkelund Herred	www.slaegtogdata.dk/lokalforeninger/Sokkelund
Onsdag den 28. september kl. 19.00-21.30	Haslev Bibliotek Lokale 3 Jernbanegade 62 Haslev	Embedslæger, dødsattest- er og sindssygeanstalter v/Ulrich Alster Klug	DIS-Faxe og DIS-Danmark	www.slaegtogdata.dk/lokalforeninger/faxe
Tirsdag den 4. oktober kl. 19.00	Foreningslokalet Sydholmen 8 2650 Hvidovre	Gotisk læsning v/Lillian Holm Nielsen	DIS Sokkelund Herred	www.slaegtogdata.dk/lokalforeninger/Sokkelund
Onsdag den 5. oktober kl. 19.00	Lindegården Peter Lunds Vej 8 Kongens Lyngby	Min far var færgemand v/Erik Kann	DIS København Nord	www.slaegtogdata.dk/lokalforeninger/kbhndord
Tirsdag den 11. oktober kl. 18.30	Foreningslokalet Sydholmen 8 2650 Hvidovre	Åbent Hus	DIS Sokkelund Herred	www.slaegtogdata.dk/lokalforeninger/Sokkelund±

DIS-Danmarks ekspedition

Ole Hald Madsen

Rikkeminde Allé 4, 5250 Odense SV
ekspedition@dis-danmark.dk

Tlf. 26 84 25 19

Telefonen er åben for ekspedition:

Tirsdag kl. 14-18 - ellers telefonsvarer.

Ekspeditionen besvarer praktiske spørgsmål og sørger i øvrigt for forsendelse af foreningens forskellige produkter, f.eks. cd'erne med Slægt & Data og Post-adressebogen.

Ekspeditionen står også for tilmelding til DIS-Danmarks læsekredse, hvor udenlandske blade rundsendes blandt DIS-medlemmer.

Kommende bestyrelsesmøder i DIS-Danmark

Selv om det er sommer,
ligger foreningsarbejdet ikke
stille. Der er planlagt
følgende bestyrelsesmøder,
der alle finder sted i
Odense:

Den 18. juni

Den 13. august

Den 8. oktober

www.slaegtogdata.dk

Arne Feldborg
webmaster@dis-danmark.dk

Særtilbud - især til nye medlemmer

Ekspeditionen har et restoplæg fra de seneste årgange af
medlemsbladet, som sælges så længe lager haves.

Slægt & Data hele årgang 2010 sælges samlet for 70 kr.

Slægt & Data hele årgang 2009 sælges samlet for 65 kr.

Begge priser er incl. moms og forsendelse.

Henvend dig til Ekspeditionen ekspedition@dis-danmark.dk

eller brug bestillingsformularen på hjemmesiden
under medlemstilbud.

Her kan du også bestille CD'en med samtlige numre af
Slægt & Data incl. særnummeret "Sogn Herred Amt 1998"

Husk at du kan få masser af gode informationer og tips på foreningens hjemmeside.
Se om der er spændende møder i dit område og få landets bedste hjælp til din
slægtsforskning i DIS-Forum.

Klik ind på www.slaegtogdata.dk og gå på opdagelse

DIS-Danmarks bestyrelse

Susanne Fuglsang Formand. Højbakkevej 3, 2640 Hedehusene. Tlf. 46 13 60 01	fuglsang@dis-danmark.dk
Henning Karlby Næstformand. Rylevej 2, Bro, 5464 Brenderup. Tlf. 64 44 28 08	karlby@dis-danmark.dk
Knud Haaning Andersen Kasserer. Rugvænget 73, 7400 Herning. Tlf. 51 80 92 36	haaning@dis-danmark.dk
Kathrine Tobiasen Redaktør + DIS-Forum. Korsagervej 13, 8940 Randers SV. Tlf. 64 64 51 06	tobiasen@dis-danmark.dk
Ruben Højmark Jensen DIS-Træf. Lucernevej 17, 4180 Sorø. Tlf. 31 90 72 42	hojmark@dis-danmark.dk
Morten Hovedskov Nielsen Fuglekildevej 12, 5690 Tommerup. Tlf. 64 75 10 59	nielsen@dis-danmark.dk
Michael Dupont Stenager 216, st.th, 2600 Glostrup. Tlf. 43 44 16 52	dupont@dis-danmark.dk
Poul Wachmann Valmuehaven 42, 2765 Smørum. Tlf. 44 65 02 45	wachmann@dis-danmark.dk
Jørgen Kristensen Markskellet 130, 4300 Holbæk. Tlf. 57 64 61 22	j-kristen@dis-danmark.dk
Arne Christiansen Suppleant, AO-repr. Langelinie 34 C, 5230 Odense M. Tlf. 66 13 31 34	christiansen@dis-danmark.dk
Gitte Christensen Suppleant. Rebæk Søpark 2, 622, 2650 Hvidovre. Tlf. 51 60 44 32	christensen@dis-danmark.dk

Myter om slægten

Rita Holm
Strandbakken 2,
3600 Frederikssund
ritaholm@vip.cybercity.dk

Da jeg i Slægt & Data læste artiklen "Et filosofisk tankestrejf" af Leif Høgh, kom jeg til at tænke på, da jeg i 1970-erne begyndte på slægtsforskning. Min svigermor var født uden for ægteskab i 1911, og året før blev hendes helbror også født uden for ægteskab. Det vidste jeg godt, og historien gik på, at min svigermors far var af en rig familie, og de unge måtte ikke få hinanden. Hans forældre tog sig af drengen, og min svigermor blev hos sin mor. Senere drog faren til USA. Da jeg fandt kirkebogen med fødselsoplysningerne, viste det sig, at da drengen blev født i 1910, var min svigermors mor 27 år, men barnefaren var kun 17 år. Det må have været en skandale dengang, og den blev ikke mindre, da min svigermor blev født året efter af forældre på 18 og 28 år.

Jeg var meget oppe på mærkerne, da jeg fortalte min svigermor om mit fund. Hun så uinteressert på mig og sagde, de må have skrevet forkert. Pludselig så jeg, at jeg ødelagde en drøm om en rig far, der havde forladt hende på grund af familien. Jeg søgte videre i slægten, men min svigermor omtalte aldrig de oplysninger, jeg var kommet med og talte stadig om den rige far. Hendes mor blev gift, da min svigermor var 12 år. På det tidspunkt var hendes far udvandret til USA. Men historien om at hendes mor havde fået en stor sum penge, og de blev opbevaret i den nye mands kunstige ben, blev ved med at leve, og da hendes stedfar døde i 1966, undersøgte hun det kunstige ben og mente, at andre havde taget de penge, der skulle være i benet!

En ny halvbror

Vi havde ingen billeder af min mands morfar, og jeg søgte efter deres specielle navn i telefonbogen og fandt efter et par opringninger en, der kendte ham og havde fotos. Jeg fik dem tilsendt, og da der var gået nogle år, ringede en ung mand. Han præsenterede sig som barnebarn af en søn født i 1917, der havde samme far som min svigermor. Det var meget mærkeligt, og forsigtigt spurgte jeg min svigermor, om hun eventuelt ville lære en halvbror at kende, hvis hun havde en. "Nej, det vil jeg ikke, og det kan der ikke være". Jeg sagde ikke mere.

Nu er der gået mange år, og for et halvt år siden fik jeg pludselig en mail fra Sverige. En familie havde søgt en ane og var kommet ind på min hjemmeside. Om det virkelig kunne være deres ane? Det var det, og historien fik jeg så. Min svigermors far havde giftet sig i København med en dansk pige i 1918 og fået to piger med hende. Han blev skilt allerede i 1920 og rejste da til USA og efterlod fem børn i Danmark. Hans familie var en god håndværkerfamilie, der nok har syntes, at det nu måtte være nok. Han blev opvasket på Oscar II på tre ture og gik så i land i New York. Vi har fundet frem til en søn i USA, som min mand og jeg har besøgt. Men jeg er glad for, at min svigermor aldrig oplevede, at hendes far havde giftet sig, inden han tog til USA. Det er meget svært og gør ondt, når man ubevidst ødelægger andres livsdrøm.